

OP-Pohjola-ryhmä

OP-Pohjola-ryhmän osavuosisikatsaus
1.1.-30.6.2010

OP-Keskus osk
Yhtiötiedote 4.8.2010 klo 08.00 1(41)
Tiedoteluokka: Osavuosikatsaus

OP-Pohjola-ryhmän tammi–kesäkuu 2010

- OP-Pohjola-ryhmän tuloskehitys jatkui vakaana: tulos ennen veroja oli 266 miljoonaa euroa (281). Toisen vuosineljänneksen tulos kasvoi 7 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä.
- Korkokatteen lasku taittui toisella vuosineljänneksellä. Muiden tuottojen 20 prosentin vahva kasvu kompensoi korkokatteen supistumisen vuotta aiemmasta. Kulut olivat edellisen vuoden tasolla.
- Luottotappiot, 77 miljoonaa euroa, olivat alkuvuoden 2009 tasolla, mutta selvästi pienemmät kuin viime vuoden jälkipuoliskolla.
- OP-Pohjola-ryhmän markkinaosuus vahvistui henkivakuutustoiminnassa, luotoissa ja sijoitusrahastoissa ja laski talletuksissa. Vahinkovakuutuksessa henkilöasiakkaiden maksutulon voimakas kasvu jatkui.
- Ryhmän vakavaraisuus on erittäin vahva. EU-valvontaviranomaisten stressitestien perusteella OP-Pohjola-ryhmä on yksi Euroopan vahvimmista toimijoista.
- Vuoden 2010 tuloksen arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi tai paremmaksi kuin vuonna 2009. Suurimmat epävarmuudet liittyvät sijoitusympäristön, luottotappioiden ja korkotason kehitykseen.

Pääjohtaja Reijo Karhisen kommentit

Ensimmäisen puolen vuoden tuloskehitys oli odotustemme mukainen. Tuloksen eri osatekijöissä on paljon myönteisiä ja samalla tulospöytäme vahvistavia elementtejä. Luottotappioissa toteutui käänne parempaan, korkokatteen laskeva trendi on taittumassa, muut tuotot paranivat voimakkaasti ja kulukasvu oli maltillista.

Alkuvuosi on vaatinut normaalia enemmän tasapainoilua lyhyen aikavälin kasvun ja pitkän aikavälin kannattavuuden välillä. Mielestäni olemme onnistuneet tässä hyvin. Emme ole lähteneet mukaan hurjimpaan ja osittain epäterveeseen hintakilpailuun, jota on käyty etenkin talletuksissa ja asuntoluotoissa. Lähivuosina toteutuva finanssialan sääntelyn kiristyminen kasvavine kustannuksineen ei puolla lyhytaikaisia irtiottoja, vaan korostaa meille tyypillisen pitkäjänteisen toiminnan arvoa.

Syyskuussa tulee täyteen viisi vuotta Pohjola-kaupasta. Pankki- ja vahinkovakuutustoiminnan yhdistäminen on tukenut vahvasti markkina-asemaamme. Se on ollut meidän kaikkien aikojen menestystarinamme, joka on luotu yhdessä asiakkaidemme kanssa. Olemme käytännön toimin todistaneet, että keskittämistä on asiakkaalle tuntuva taloudellista hyötyä. Pankki- ja vakuutusasiointin keskittämisestä kertyvät asiakasbonukset ovat se pohja, jonka avulla viemme tätä tarinaa myös jatkossa määrätietoisesti eteenpäin. Integraation mahdollistama kasvupotentiaalimme on edelleen valtava.

EU-viranomaisten stressitesti oli meille vahva ulkopuolinen tunnustus. Se todisti, että olemme erinomaisessa iskukunnossa ja kuulumme pankkien selvään parhaimmiston Euroopassa. Vahva vakavaraisuutemme luo meille suotuisan kasvualustan hetkellä, jolloin talouden näkymät ovat paranemassa ja suhdannekäänte voimistumassa.

OP-Pohjola-ryhmän osavuositiedot 1.1.–30.6.2010

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

	1–6/2010	1–6/2009	Muutos*	1–12/2009
Tulos ennen veroja, milj. e	266	281	-5,5	464
Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta	163	270	-39,8	471
Vahinkovakuutus	42	46	-8,3	102
Henkivakuutus	20	-41		-159
Asiakkaalle myönnettyt bonukset, milj. e	74	70	6,0	142
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,3	7,4	-1,1*	5,9
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %	8,1	12,3	-4,2*	14,7
Kulut/tuotot, % (pankki- ja sijoituspalvelutoiminta)	59	53	6	53
Henkilöstö keskimäärin	12 482	12 713	-1,8	12 632
	30.6.2010	30.6.2009	Muutos*	31.12.2009
Tase, mrd. e	84,5	77,6	8,9	80,4
Vakavaraisuus, %**	12,4	12,0	0,4	12,6
Vakavaraisuus ensisijaisin omin varoin, %**	12,4	12,0	0,4	12,6
Omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään***	1,60	1,45	0,15	1,58
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,4	0,5	-0,1	0,4
Markkinaosuus, %				
Luottokannasta	32,7	32,3	0,4	32,7
Talletuskannasta	32,3	33,2	-0,9	33,2
Sijoitusrahastojen pääomista	23,3	23,0	0,3	23,4
Henki- ja eläkevakuutuksen vakuutussäästöistä	20,6****	19,6	1,0****	20,0
	1–6/2010	1–6/2009	Muutos*	1–12/2009
Henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta, %	39,3	23,2	16,1	25,2

* Muutos on esitetty prosenttiyksikkönä lukuun ottamatta tulosta ennen veroja, asiakkaille myönnettyjä bonuksia, tasetta ja henkilöstöä keskimäärin, joissa muutos on esitetty prosenttina, sekä omien varojen suhdetta omien varojen vähimmäismäärään, jossa muutos on esitetty suhdeluvun muutoksena.

** Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan.

*** Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaan.

**** Ennakkotieto

Toimintaympäristö

Maailmantalouden elpyminen jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Elpyminen on ollut epätasaista ja painottunut voimakkaammin kehittyviin talouksiin. Yhdysvalloissa talous on selvässä kasvussa ja työmarkkinat ovat vakautumassa. Euroopassa talouskasvu on ollut hitaampaa, ja erot maiden välillä ovat suuria. Euroalueen talousnäkyviä varjostaa julkisten talouksien velkakriisi, mikä on näkynyt epävarmuutena rahoitusmarkkinoilla.

Myös Suomen talous on asteittain elpymässä, vaikka alkuvuoden talousluvut olivatkin heikohkoja osin poikkeustekijöiden takia. Kotitalouksien ja yritysten odotukset talouden kehityksestä vahvistuivat toisella neljänneksellä. Maailmantalouden elpyminen ja euron heikkeneminen voimistavat vientiä. Kasvua tukevat myös kotitalouksien kulutuksen lisääntyminen ja asunoinvestointien piristyminen. Työttömyys on jäänyt pelättyä vähäisemmäksi.

Keskuspankkien ohjauskorot ovat edelleen erittäin matalalla tasolla. Euroopan keskuspankin odotetaan nostavan korkoa vasta ensi vuonna. EKP purkaa asteittain pankkijärjestelmän likviditeettiä tukeneita poikkeustoimia. Tämä nostaa hieman lyhyitä markkinakorkoja, jotka silti pysyvät historiallisesti matalalla tasolla. Osana EU:n ja Kansainvälisen valuuttarahaston vakautuspakettia EKP pyrkii tukemaan Kreikan ja muiden velkaantuneiden maiden kriisiavun onnistumista ostamalla näiden valtioiden velkapapereita. EU-maiden pankeille tehdyt stressitestit osoittivat, että valtaosa pankeista selviytyisi talouskasvun tuntuvasti heikentyessäkin. Tämä auttaa osaltaan hälventämään epävarmuutta pankkien välisillä markkinoilla.

Luottokannan kasvun asteittainen elpyminen jatkui vuoden toisen neljänneksen aikana. Yritysluottokanta kääntyi kasvuun kuluvaan vuoden alussa ja kasvu jatkui tasaisena toisella neljänneksellä. Kotitalouksille myönnettyjen luottojen tasaisena jatkunut yli 5 prosentin vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman kesää kohden matalana pysyneen korkotason tukemana. Asunomarkkinoilla kauppa jatkui vilkkaana.

Sijoitusmarkkinoilla vuoden toista neljännestä värjivät valtiolaina- ja talouskasvuhuolien aiheuttamat epävarmuudet. Osakemarkkinoiden globaali nousujohteinen kehitys katkesi ja mm. Suomessa painorajoitettu OMX Helsinki Cap -indeksi laski vajaat 9 prosenttia toisen vuosineljänneksen aikana. Markkinoiden epävarmuus käänsi myös sijoitusrahastojen nettomerkinnet negatiivisiksi ja rahastopääomat laskivat 5 prosenttia toisella vuosineljänneksellä. Talletuskannan kasvu sen sijaan nopeutui. Käyttelytileissä alkuvuonna nähty lasku kääntyi nousuksi kevään aikana samalla kun määräaikaistalletusten hidaskasvu jatkui. Henkivakuutuksen vakuutussäästöjen kasvu jatkui sijoitussidonnaisten tuotteiden ansiosta. Toisaalta perustekorkoisten tuotteiden vakuutussäästöt supistuivat.

Vahinkovakuutuksen maksutulon kehitystä hidasti taantumien aiheuttama yritysten työntekijöiden palkkasummien aleneminen. Maksettujen korvausten määrä kääntyi taloudellisen aktiivisuuden lisääntymisen seurauksena maksutuloa nopeampaan kasvuun vuoden toisella neljänneksellä. Korvausten määrä on kuitenkin edelleen normaalia alemmalla tasolla.

OP-Pohjola-ryhmän tulos ja tase

Tammi–kesäkuu

Tulos ennen veroja oli 266 miljoonaa euroa (281)*. Kertaerien jälkeen tulos oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Vaikka alhaisena pysynyt korkotaso supisti korkokatetta, finanssiryhmän tuotot yhteensä pysyivät vertailukauden tasolla muiden tuottojen vahvana jatkuneen kasvun ansiosta. Myös kulut olivat viime vuoden tasolla. Haasteellinen sijoitusympäristö toisella vuosineljänneksellä rasitti ryhmän tulosta käyvin arvoin. Tulos käyvin arvoin ennen veroja oli katsauskaudella 341 miljoonaa euroa (459).

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja supistui vuotta aiemmasta 40 prosenttia lähinnä korkokatteen laskun seurauksena. Vahinkovakuutustoiminnan tulos oli sijoitustoiminnan tuottojen kasvun ansiosta vertailukauden tasolla, vaikka operatiivinen yhdistetty kulusuhte** heikkeni hieman poikkeuksellisen vahvasta vertailukauden tasosta. Operatiivinen yhdistetty kulusuhte oli edelleen hyvällä tasolla eli 91,6 prosenttia (88,6). Henkivakuutustoiminnan tulos kääntyi parantuneen sijoitustoiminnan tuloksen ansiosta positiiviseksi ja oli 20 miljoonaa euroa (-41). Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tuotto oli käyvin arvoin 4,3 prosenttia (1,7).

Korkokate oli 452 miljoonaa euroa (568), eli 20 prosenttia alempi kuin vuotta aiemmin. Muut tuotot kasvoivat edelleen voimakkaasti. Ne olivat 615 miljoonaa euroa (510), eli 20 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Pankkitoiminnan sijoitusten ja kaupankäynnin nettotuotot pysyivät ennallaan. Palkkiotuotot, 283 miljoonaa euroa (251), olivat erityisesti varallisuudenhoitoon liittyvien palkkioiden kasvun myötä edellisvuotta suuremmat.

Kulut olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin eli 643 miljoonaa euroa (640). Finanssiryhmän palkat ja palkkiot pysyivät vertailukauden tasolla henkilöstömäärän laskettua, mutta henkilöstökulut kokonaisuutena kasvoivat 2,6 prosenttia eläkekustannusten kasvun seurauksena. Muut kulut supistuvat 1,9 prosenttia.

Omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille maksetut bonukset kasvoivat 6 prosenttia ja olivat 74 miljoonaa euroa (70).

Katsauskaudella kirjattiin tulosta heikentäviä arvonalentumisia ja käyvän arvon muutoksia yhteensä 175 miljoonaa euroa (198). Näistä 27 miljoonaa euroa kirjattiin vahinkovakuutuksen ja 55 miljoonaa euroa henkivakuutustoiminnan nettotuottoihin, 77 miljoonaa euroa saamisten arvonalentumisiin sekä 15 miljoonaa euroa muihin tuloslaskelmaeriin. Nettomääräiset arvonalentumiset lainoista ja saamisista olivat 77 miljoonaa euroa (75). Nettomääräiset arvonalentumiset olivat edelleen varsin matalalla tasolla eli 0,27 prosenttia luotto- ja takauskannasta (0,28). Lopullisia luottotappioita kirjattiin 42 miljoonaa euroa (11) ja arvonalentumisia 78 miljoonaa euroa (93). Valtaosa luottotappioista kirjattiin yritys vastuista. Palautuksia vanhoista arvonalentumisista ja arvonalentumiskirjausten peruutuksista oli yhteensä 42 miljoonaa euroa (29).

* Suluissa on vertailulukuvuodelta 2009. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on tammi–kesäkuun 2009 luku. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen tilinpäätösajankohdan (31.12.2009) luku.

** Yhdistetty kulusuhte ilman liiketoimintasegmenttiin kohdistettuja poistoja Pohjola-kaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä ja ilman laskuperusteiden muutoksen vaikutusta.

Tulosanalyysi

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, milj. e	Muutos, %	1-12/2009
Tulos ennen veroja	266	281	-16	-5,5	464
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	75	177	-102	-57,7	677
Tulos käyvin arvo in ennen veroja	341	459	-118	-25,7	1 140
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,3	7,4		-1,1*	5,9
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in, %	8,1	12,3		-4,2*	14,7
Tuotot					
Korkokate	452	568	-116	-20,4	1 070
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	190	189	2	0,8	396
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	46	-29	75		-120
Palkkiotuotot, netto	283	251	32	12,6	496
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	46	46	0	0,2	103
Liiketoiminnan muut tuotot	48	52	-4	-7,9	104
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0	1		1
Muut tuotot yhteensä	615	510	105	20,5	981
Tuotot yhteensä	1 067	1 079	-11	-1,1	2 051
Kulut					
Henkilöstökulut	335	327	9	2,6	622
Muut hallintokulut	154	156	-2	-1,2	310
Liiketoiminnan muut kulut	153	157	-3	-2,2	316
Kulut yhteensä	643	640	3	0,5	1 248
Arvon alentumiset saamisista	77	75	2	2,8	179
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille					
Bonukset	74	70	4	6,0	142
Osuus- ja lisäosuuspääoman korot	7	12	-5	-43,7	18
Palautukset yhteensä	81	82	-1	-1,5	160

* prosenttiyksikköä

OP-Pohjola-ryhmän tase oli kesäkuun lopussa 84,5 miljardia euroa (80,4). Saamiset asiakkailta olivat 54,9 miljardia euroa (53,0) ja talletukset 35,4 miljardia euroa (34,6). Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat kasvoivat 0,9 prosenttia 20,1 miljardiin euroon (19,9). OP-Asuntoluottopankki Oyj:n 1 miljardin euron kiinteistövakuudellisen viiden vuoden velkakirjaemission lisäksi Pohjola Pankki Oyj teki kansainvälisille markkinoille katsauskaudella kolmen ja viiden vuoden mittaiset, yhteensä 1,5 miljardin euron suuruiset joukkovelkakirjalainaemissiöt.

Oma pääoma kasvoi 3 prosenttia 6,4 miljardiin euroon (6,2) lähinnä katsauskauden tuloksen ja omaisuuserien arvonnousujen myötä.

Laskennallisella verolla oikaistu käyvän arvon rahasto oli 1 miljoonaa euroa (-54). Toisella vuosineljänneksellä käyvän arvon rahasto supistui runsaat 100 miljoonaa euroa lähinnä sijoitusten markkina-arvojen laskun seurauksena. Rahaston kasvuun katsauskaudella ovat vaikuttaneet merkittävästi myös tulosvaikutteiset arvonalentumiskirjaukset. Käyvän arvon rahastosta on kirjattu tulosvaikutteisesti ne arvonnousut, jotka ovat johdon harkinnan mukaan täyttäneet edellytykset arvonalennuksille. Katsauskaudella näitä tulosvaikutteisia sijoitusten arvonalentumisia on kirjattu yhteensä 88 miljoonaa euroa (116).

Osuuspankkien omistajajäsenten osuuspääoma- ja lisäosuuspääomasijoitukset olivat kesäkuun lopussa 794 miljoonaa euroa (750).

Pohjola Pankki Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2010, että yhtiö maksaa vuodelta 2009 osinkoa 0,34 euroa A-sarjan osakkeelle ja 0,31 euroa K-sarjan osakkeelle. Päätöksen mukaan osingoiksi muodostui yhteensä 107 miljoonaa euroa (45).

Huhti–kesäkuu

Toisen vuosineljänneksen tulos ennen veroja oli 137 miljoonaa euroa kun se vuotta aiemmin vastaavalla kaudella oli 157 miljoonaa euroa. Vertailukauden 2009 tuottoihin sisältyy 10 miljoonan euron kertaluonteinen palkkiotuotto. Tuotot yhteensä laskivat 4,2 prosenttia lähinnä korkokatteen ja kaupankäynnin nettotuottojen supistumisen seurauksena. Henkivakuutuksen nettotuotot olivat 32 miljoonaa euroa (-8). Kulut kasvoivat 4,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 4,5 prosenttia eli 7,3 miljoonaa euroa edellisvuoden huhti–kesäkuusta. Arvon alentumiset saamisista olivat 40 miljoonaa euroa eli 6,6 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Käyvän arvon rahasto (brutto) supistui 137 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin kasvoi 217 miljoonaa euroa. Tulosvaikutteisia sijoitusten arvonalentumisia kirjattiin toisella vuosineljänneksellä 26 miljoonaa euroa.

Huhti–kesäkuun korkokate kasvoi edellisestä vuosineljänneksestä 3,9 miljoonaa euroa. Saamisten arvonalentumiset olivat 1,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin tammi–maaliskuussa. Henkivakuutuksen nettotuotot kasvoivat edellisestä vuosineljänneksestä lähinnä paremman sijoitustoiminnan tuloksen seurauksena. Tulos ennen veroja oli 9,1 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä. Käyvin arvo laskettu tulos ennen veroja laski nolnaan, kun se edellisellä vuosineljänneksellä oli 340 miljoonaa euroa.

Toisen vuosineljänneksen tulosanalyysi

Milj. e	4–6/ 2010	4–6/ 2009	Muutos, %	1–3/ 2010	Muutos, %
Tulos ennen veroja	137	157	-12,4	128	7,1
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	-137	217		212	
Tulos käyvin arvo in ennen veroja	0	374		340	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,4	10,1	-3,7*	6,2	0,2*
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in, %	0,0	22,0	-21,9*	16,2	-16,2*
Tuotot					
Korkokate	228	282	-19,0	224	1,7
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	113	120	-6,4	78	45,2
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	32	-8		14	
Palkkiotuotot, netto	139	121	14,7	143	-3,0
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	10	26	-63,0	37	-74,1
Liiketoiminnan muut tuotot	23	27	-17,1	26	-11,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	33,8	1	-37,3
Muut tuotot yhteensä	316	287	10,2	298	6,0
Tuotot yhteensä	545	569	-4,2	523	4,2
Kulut					
Henkilöstökulut	171	163	4,5	164	3,9
Muut hallintokulut	80	76	4,3	75	6,6
Liiketoiminnan muut kulut	75	81	-7,2	78	-3,6
Kulut yhteensä	326	321	1,5	317	2,7
Arvon alentumiset saamisista	40	46	-14,4	38	4,4
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille					
Bonukset	37	35	6,0	37	1,8
Osuus- ja lisäosuuspääoman korot	4	9	-51,6	3	73,6
Palautukset yhteensä	42	44	-5,8	39	6,5

*prosenttiyksikköä

Vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmälle lasketaan kaksi erilaista vakavaraisuussuhdelukua. Ryhmän toiminta perustuu heinäkuun 2010 alussa voimaan tulleeseen lakiin talletuspankkien yhteenliittymistä. Katsauskaudella ryhmän toimintaa sääтели vielä lain osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista säännökset. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta ryhmän toimintaan.

Lain yhteisvastuu- ja yhteisturvasäännösten vuoksi osuuspankkien yhteenliittymälle on asetettu omien varojen vähimmäismäärä, joka lasketaan luottolaitostoiminnasta annetun lain vakavaraisuutta koskevien säännösten mukaan. Osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Keskus osk eli OPK), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. Vaikka OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulukaan osuuspankkien yhteenliittymään, on niihin tehdyillä sijoituksilla merkittävä vaikutus luottolaitosten vakavaraisuussäännösten mukaisesti laskettuun vakavaraisuuteen. Tästä vakavaraisuudesta käytetään termiä osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuus.

OP-Pohjola-ryhmä muodostaa myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain tarkoittaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymille on säädetty oma vakavaraisuusvaatimus.

Kummankin vakavaraisuussäännösten mukaan tarkasteltuna OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky on vahva.

OP-Pohjola-ryhmä siirtyy luottoriskin pääomavaatimuksen laskennassa vaihteittain sisäisten luottoluokitusten menetelmään. OP-Pohjola-ryhmä käyttää Pohjola Pankki Oyj:n yritys- ja yhteisöasiakkaiden vastuiden luottoriskin vakavaraisuusvaateen laskennassa sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Muiden vastuiden osalta tavoitteena on siirtyä sisäisten luottoluokitusten menetelmään syyskuussa 2011, johon saakka luottoriskin pääomavaade näiden erien osalta lasketaan standardimenetelmällä. Sisäisten luokitusten menetelmän käyttö pienentää OP-Pohjola-ryhmän pääomavaadetta, mutta verrattuna standardimenetelmään se lisää pääomavaatimuksen herkkyyttä suhdannevaihteluille. Markkinariskien osalta OP-Pohjola-ryhmä jatkaa standardimenetelmän käyttöä. Operatiivisten riskien osalta tavoitteena on siirtyä standardimenetelmän käyttöön vuonna 2010.

Finanssikriisin seurauksena pankkien vakavaraisuussäännöksiä ollaan tiukentamassa. Muutoksilla pyritään mm. parantamaan omien varojen laatua sekä vähentämään pääomavaateen syklisyyttä ja asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille. Vuosien 2012–2018 aikana voimaan tuleviksi suunnitellut muutokset ovat vielä valmisteluvaiheessa eikä niiden mahdollisia vaikutuksia kyetä täysin arvioimaan. Valmisteilla olevat muutokset voivat muodostaa huomattavia sopeuttamistarpeita toimialalle, nostaa luotonannon kustannuksia ja hidastaa välillisesti koko talouden kasvua.

Osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitoslain mukainen vakavaraisuus sekä ensisijaisilla omilla varoilla laskettu vakavaraisuussuhde olivat molemmat kesäkuun lopussa 12,4 prosenttia, eli hieman alemmalla tasolla kuin vuodenvaihteessa. Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja vakavaraisuudelle ensisijaisilla omilla varoilla 4 prosenttia.

Omat varat ja vakavaraisuus

<i>Milj. e</i>	30.6.2010	31.12.2009	<i>Muutos, milj. e</i>	<i>Muutos, %</i>	30.6.2009
Omat varat					
Ensisijaiset omat varat	5 264	5 227	37	0,7	4 836
Toissijaiset omat varat	-	-			-
Omat varat yhteensä	5 264	5 227	37	0,7	4 836
Riskipainotetut erät yhteensä	42 483	41 480	1 004	2,4	40 401
Omien varojen vaade					
Luotto- ja vastapuoliriski	3 079	3 005	73	2,4	2 922
Markkinariski	38	36	2	5,4	33
Operatiivinen riski	282	277	5	1,8	277
Yhteensä	3 399	3 318	80	2,4	3 232
Vakavaraisuussuhde, %	12,4	12,6		-0,2*	12,0
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettujen erien yhteismäärään, %	12,4	12,6		-0,2*	12,0

* prosenttiyksikköä

Ensisijaiset omat varat olivat kesäkuun lopussa 5 264 miljoonaa euroa (5 227). Katsauskauden tulos arvioidulla voitonjaolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin. Katsauskauden aikana OP-Pohjola-ryhmän ensisijaiset omat varat kasvoivat 0,7 prosenttia. Pääomallainojen suhde ensisijaisiin omiin varoihin ennen vähennyseriä oli kesäkuun lopussa 3,1 prosenttia (3,2). Ensisijaisiin omiin varoihin ei ole luettu sitä omien pääomien kasvua, joka on aiheutunut IFRS:n mukaisesta eläkevastuiden ja niiden katteena olevien omaisuuserien arvostamisesta sekä sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostamisesta.

Toissijaiset omat varat olivat katsauskauden lopussa erään kohdistuvien vähennysten jälkeen nolla. Kyseiset vähennykset ylittivät toissijaiset omat varat 278 miljoonaa euroa (251), joka on vähennetty ensisijaisista omista varoista. Katsauskauden lopussa omia varoja pienensi 26 miljoonan euron negatiivinen konsolidointiryhmän käyvän arvon rahasto (14).

Ensi- ja toissijaisista omista varoista puoliksi vähennettävät sijoitukset vakuutusyhtiöihin olivat katsauskauden lopussa 2 316 miljoonaa euroa (2 341). Odotettujen tappioiden ja arvonalentumisten alijäämänä omista varoista on vähennetty 175 miljoonaa euroa. Finanssivalvonnan antamien poikkeuslupien perusteella OP-Pohjola-ryhmän yhteisöjen tekemiä sijoituksia Pohjola Capital Partners Oy:n hallinnoimiin pääomarahastoihin on käsitelty vakavaraisuuslaskelmassa elinkeino-yhteisöön tehdyn osakesijoituksen tavoin.

Omien varojen vaade oli kesäkuun lopussa 3 399 miljoonaa euroa (3 318). Katsauskauden aikana omien varojen vaade kasvoi 2,4 prosenttia. Merkittävin kasvuun vaikuttanut tekijä oli luotto- ja takauskannan pääomavaateen kasvu.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti. Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin.

Omiin varoihin ei voida sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä muodostuu luottolaitosten konsolidoidusta omien varojen vaateesta ja vakuutusyhtiöiden yhteenlasketuista toimintapääomien vähimmäisvaatimuksista.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP-Pohjola-ryhmän omat varat ylittivät kesäkuun lopussa laissa määritellyn vähimmäismäärän 2 241 miljoonalla eurolla (2 121).

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin ei ole luettu vakuutusyhtiöiden tasoitusmäärää. Kesäkuun 2010 lopussa vahinko- ja henkivakuutuksen verovelalla vähennetty yhteenlaskettu tasoitusmäärä oli 534 miljoonaa euroa (527). Tasoitusmäärä toimii vakuutusyhtiöiden puskurina runsasvahinkoisia vuosia varten ja se on siten osa finanssiryhmän tosiasiallista tappiopuskuria.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus:

Milj. e	30.6. 2010	31.12. 2009	Muutos, milj. e	Muutos, %	30.6. 2009
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	6 370	6 187	183	3,0	5 682
Toimialakohtaiset erät	1 867	1 843	24	1,3	1 683
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 075	-1 084	9	-0,9	-1 100
Tasoitusmäärä	-534	-527	-7	1,3	-500
Muut omiin pääomiin ja toimialakohtaisiin eriin sisältyvät erät, joita ei voida lukea ryhmittymän omiin varoihin	-622	-627	5	-0,7	-579
Ryhmittymän omat varat yhteensä	6 005	5 792	214	3,7	5 186
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade	3 381	3 300	81	2,5	3 217
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade	384	371	13	3,5	363
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 765	3 671	94	2,6	3 580
Ryhmittymän vakavaraisuus	2 241	2 121	120	5,7	1 606
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,60	1,58		0,02*	1,45

* Suhdeluvun muutos

Riskiasema

OP-Pohjola-ryhmän riskinkantokyky säilyi vahvana. Muutokset luottoriskiasemassa olivat vähäisiä ja ryhmän likviditeettitilanne säilyi hyvänä. Kreikan julkisen talouden velkakriisistä alkanut epävarmuus markkinoilla heikensi sijoitustoiminnan tuottoja toisella vuosineljänneksellä.

OP-Pohjola-ryhmän luottoriskitilanne säilyi vakaana. Sekä arvonalentumiset että järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset olivat suhteessa luotto- ja takauskantaan edelleen varsin alhaisella tasolla. Nettomääräiset arvonalentumiset olivat katsauskaudella vuositaseiseksi muutettuna 0,27 prosenttia luotto- ja takauskannasta (0,28). Bruttomääräisten arvonalentumisten suhde luotto- ja takauskantaan oli 0,41 prosenttia (0,38). OP-Pohjola-ryhmällä oli järjestämättömiä ja nollakorkoisia saamia kesäkuun

lopussa 251 miljoonaa euroa (223), mikä oli 0,4 prosenttia (0,4) luotto- ja takauskannasta. OP-Pohjola-ryhmän yritys vastuista 49 prosenttia (49) kuuluu 12 pääluokkaan jaetussa luottosalkussa viiteen parhaimpaan luottoluokkaan (ns. investointitaso).

OP-Pohjola-ryhmän riski julkisyhteisölainoissa on suhteellisen vähäinen. Pankkitoiminnan vastuut näissä saamisissa olivat kesäkuun lopussa 1 miljardia euroa, joista Suomen valtion osuus oli 492 miljoonaa euroa. Seuraavaksi suurimmat sijoitukset olivat Saksan, Belgian ja Ruotsin liikkeeseen laskemiin papereihin, joiden yhteismäärä oli 465 miljoonaa euroa. Vakuutustoiminnan suorat sijoitukset julkisyhteisölainoihin olivat 0,9 miljardia euroa, josta Suomen valtion osuus oli 182 miljoonaa euroa. Suurimpiin sijoituskohteisiin kuuluivat myös Saksa ja Ranska, joiden liikkeeseen laskemien lainojen yhteismäärä oli 369 miljoonaa euroa.

Katsauskaudella rahoitusmarkkinat olivat ajoittain häiriötilassa. Lyhyen rahan markkina toimi pääsääntöisesti hyvin, mutta valtioiden velkaantumiseen liittyvät huolet heikensivät joukkovelkakirjalainamarkkinoiden toimivuutta. Hyvän luottokelpoisuuden omaavat liikkeeseenlaskijat, kuten OP-Pohjola-ryhmän keskusrahailtoksena toimiva Pohjola sekä ryhmän kiinnitysluotto pankki OP-Asuntoluotto pankki, onnistuivat hankkimaan myös pitkää rahoitusta.

OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja maksuvalmiustilanne säilyi katsauskaudella hyvänä. Katsauskaudella OP-Pohjola-ryhmän rahoitusasemaa vahvistivat Pohjolan ensimmäisellä vuosineljänneksellä kansainvälisille markkinoille tekemät kolmen ja viiden vuoden mittaiset yhteensä 1,5 miljardin euron emissiot sekä OP-Asuntoluotto pankin kesäkuussa liikkeeseen laskema viiden vuoden mittainen 1,0 miljardin euron emissio. Ryhmän likviditeettireserviin luettavia rahoitusvaroja oli kesäkuun lopussa 14,6 miljardia euroa (13,9). Likviditeettireservi ja OP-Pohjola-ryhmän likviditeetin hallintastrategiaan sisältyvän varautumissuunnitelman mukaiset keinot riittävät turvaamaan ryhmän maksuvalmiuden ryhmän uhkaskenaariorissa vähintään 24 kuukaudeksi.

Markkinariskiä muodostuu vahinko- ja henkivakuutustoiminnassa hinta-, korko- ja valuuttakurssiriskistä. Markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit ja vastuovelkaan sisältyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Vahinkovakuutustoiminnan sijoitusvarallisuus oli kesäkuun lopussa 2,9 miljardia euroa (2,9) ja henkivakuutustoiminnan 4,4 miljardia euroa (4,1). Vakuutustoiminnan sijoitusvarallisuuden jakaumasta ja tuotosta sekä vastuuelasta on kerrottu tarkemmin tämän osavuositarkastuksen liiketoimintasegmenttejä koskevassa osuudessa.

Euroopan pankkivalvojen komitea (CEBS) koordinoi kesä-heinäkuussa yhteistyössä Euroopan keskuspankin, Euroopan komission ja kansallisten valvontaviranomaisten kanssa EU:n laajuisen stressitestin, joka tehtiin yhteensä 91 pankille. Suomessa Finanssivalvonta vastasi testin suorittamisesta yhteistyössä Suomen Pankin kanssa.

Suomalaisista pankeista stressitestissä oli mukana OP-Pohjola-ryhmä. OP-Pohjola-ryhmän pankkitoiminnan tulos ja vakavaraisuus säilyisivät luottotappioiden lisääntymisestä huolimatta vahvoina, jos testissä käytetyt oletukset talouden heikentymisestä toteutuisivat. Ryhmän ensisijaisten omien varojen suhdeluku laskisi alimmillaan niin kutsutun valtiosokin huomioon ottamisen jälkeen 12,3 prosenttiin vuoden 2011 lopussa, kun testissä käytetty tavoitetaso oli vähintään 6 prosenttia ja lakisääteinen minimi 4 prosenttia. OP-Pohjola-ryhmä oli vakavaraisuudeltaan ja riskinkantokyvyltään yksi vahvimmista testiin osallistuneista pankeista.

Luottoluokitukset ovat seuraavat:

<i>Luokituslaitos</i>	<i>Lyhytaikainen varainhankinta</i>	<i>Pitkäaikainen varainhankinta</i>
Fitch Ratings (OP-Pohjola-ryhmä ja Pohjola)	F1+	AA-
Standard & Poor's (Pohjola)	A-1+	AA-
Moody's (Pohjola)	P-1	Aa2

Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-Pohjola-ryhmälle että Pohjolalle. OP-Pohjola-ryhmän taloudellisella asemalla on huomattava vaikutus myös pelkästään Pohjolalle annettaviin luottoluokituksiin.

Standard & Poor'sin Pohjolaa koskevat luottokelpoisuusnäkymät ovat vakaat, Fitchin pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitusnäkymät ovat negatiiviset ja Moody'sin luottoluokitusten näkymät ovat negatiiviset.

Keskeinen syy negatiivisiin näkymiin on Suomen talustilanteen nopea heikkeneminen ja sen mahdolliset vaikutukset Pohjolalle ja OP-Pohjola-ryhmälle, joiden liiketoiminta on keskittynyt Suomeen.

OP-Pohjola-ryhmän pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Ryhmätasolle on asetettu pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet riskinkantokyvyille, kannattavuudelle ja tehokkuudelle. OP-Pohjola-ryhmän pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet on määritelty siten, että ne turvaavat finanssiryhmän toimintaedellytykset. Niitä ei ole mukautettu vallitsevaan taloudelliseen toimintaympäristöön.

Vakavaraisuudelle ja toiminnan tehokkuudelle asetetut tavoitteet saavutettiin katsauskaudella. Ryhmän kannattavuus alittaa pitkän aikavälin tavoitetason tavanomaista vaikeamman toimintaympäristön johdosta.

OP-Pohjola-ryhmän menestysmittarit:

	<i>6/2010</i>	<i>6/2009</i>	<i>Tavoite</i>
RAVA-vakavaraisuus	1,60	1,45	1,5
Taloudellisen pääoman tuotto, % (12 kk liukuva)	11,8%	9,6 %	17 %
Tuottojen ja kulujen kasvuero, %-yks. (12 kk liukuva)	7,0 %-yks.	-15,1 %-yks.	> 0 %-yks.

OP-Pohjola-ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään 218 osuuspankkia (220), OPK-konserni ja Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö.

Kiukaisten ja Hinnerjoen osuuspankit sulautuivat 31.5.2010 Euran Osuuspankkiin.

Kuopion, Iisalmen ja Varkauden Osuuspankit ovat päättäneet sulautua ja muodostaa kombinaatiofuusiolla uuden Pohjois-Savon Osuuspankin 31.12.2010. Nilsiä ja Koillis-Savon Osuuspankit muodostavat kombinaatiofuusiolla uuden Koillis-Savon Osuuspankin 30.11.2010. Kestilän ja Rantsilan Osuuspankit muodostavat kombinaatiofuusiolla uuden Siikalatvan Osuuspankin 31.3.2011. Pälkäneen ja Kuhmalahden Osuuspankit ovat päättäneet sulautua Kangasalan Osuuspankkiin 31.12.2010.

OPK:n hallintoneuvosto on 14.6.2010 tehnyt periaatepäätöksen ryhmän keskusyhteisönä toimivan OPK:n uudelleen organisoinnista. Uudistuksessa OP-Pohjola-ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittäminen ja tuottaminen eriytetään keskusyhteisöstä erilliseen palveluyhtiöön 1.1.2011. Muutoksella selkiytetään keskusyhteisön nykyistä roolia toisaalta keskitettyjen palveluiden tarjoajana ja toisaalta ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana yhteisönä.

Samassa yhteydessä OPK:n hallintoneuvosto teki myös alustavan päätöksen ylimääräisestä OPK:n pääoman palautuksesta. Päätöksen mukaan OPK maksaisi syksyllä 2010 ylimääräisen koron osuuspankkien osuus- ja lisäosuuspääomasijoituksille. Suunnitelman mukaan koron määrä olisi 65 miljoonaa euroa. Ylimääräisestä osuuspääoman korosta päättää lopullisesti lokakuussa kokoontuva ylimääräinen osuuskunnan kokous.

Omistajajäsenet ja asiakkaat

Osuuspankeilla oli kesäkuun lopussa 1 284 000 omistajajäsentä eli 36 388 enemmän kuin vuotta aiemmin. Osuuspankeilla ja pääkaupunkiseudulla toimivalla Helsingin OP Pankki Oyj:llä oli kesäkuun lopussa yhteensä 1 111 000 OP-bonusasiakasta.

Pankkipalvelujen käytön keskittämisen OP-bonusasiakkaille kertyneiden bonusten arvo oli yhteensä 74 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Omistajajäsenille kertyneet bonukset on kirjattu OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelmassa erään "Palautukset omistajajäsenille". OP-bonusasiakkaat käyttivät tammi–kesäkuussa bonuksia pankkipalveluihin yhteensä 39 miljoonaa euroa (35) ja Pohjolan vahinkovakuutuslaitosten vakuutusmaksuihin 27 miljoonaa euroa (31). Bonuksia käytettiin yli 526 000 vakuutuslaskuun. Näistä 17 prosenttia maksettiin kokonaisuudessaan bonuksilla.

OP-Pohjola-ryhmän asiakasmäärä Suomessa oli kesäkuun lopussa 4 141 000. Henkilöasiakkaiden määrä oli 3 723 000 ja yritysasiakkaiden määrä 418 000. Suomessa pankki- ja vahinkovakuutuslaitosten yhteisten asiakkaiden määrä kasvoi ristiinmyynnin seurauksena edellisvuoden kesäkuusta 100 100:lla 1 116 000:een.

Pohjolan etuasiakastalouksien määrä oli kesäkuun lopussa 443 000. Etuasiakastalouksien määrä kasvoi vuodessa 39 300:lla. Yli puolet etuasiakastalouksista on keskittänyt myös pankkiasiointinsa osuuspankkeihin.

Henkilöstö ja palkitseminen

OP-Pohjola-ryhmän palveluksessa oli kesäkuun lopussa 12 468 henkilöä (12 504). OP-Pohjola-ryhmän henkilöstörahastoon kuuluu noin 94 prosenttia OP-Pohjola-ryhmän henkilöstöstä. OP-Henkilöstörahaston rinnalla käytössä on myös johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä.

OPK:n hallinto

OPK on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö, OPK-konsernin emoyhteisö sekä OP-Pohjola-ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa oleva yritys. OPK toimii koko OP-Pohjola-ryhmän kehittämis- ja palvelukeskuksena, strategisena omistusyhteisönä sekä ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

OPK:n osuuskunnan kokous pidettiin 26.3.2010. OPK:n hallintoneuvostoon valittiin vuonna 2013 päättyväksi kaudeksi erovuorossa olleista jäsenistä uudelleen asianajaja

Pekka Ahvenjärvi, tuotejohtaja Ola Eklund, liikuntaneuvos Paavo Haapakoski ja maanviljelijä Bo Storsjö. Uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin suunnittelija Hannu Simi ja lehtori Mervi Väisänen. Lisäksi vuonna 2012 päättyväksi kaudeksi valittiin hallintoneuvostoon sairaanhoitopiirin johtaja Matti Pulkkinen. Kesäkuussa toimitusjohtaja Olli Lehtilä erosi hallintoneuvoston jäsenyydestä tultuaan valituksi OPK:n tytäryhtiön Helsingin OP Pankki Oyj:n toimitusjohtajaksi. Hallintoneuvostossa on kaikkiaan 32 jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen uudelleen liikuntaneuvos Paavo Haapakosken. Varapuheenjohtajiksi valittiin professori Jaakko Pehkonen ja toimitusjohtaja Jukka Hulkkonen.

OPK:n ja OP-Pohjola-ryhmän tilintarkastajaksi tilivuodeksi 2010 valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

OPK:n hallintoneuvosto teki 14.6.2010 muutoksia OPK:n johtokunnan kokoonpanoon. Uusina johtokunnan jäseninä aloittivat viestintäjohtaja Carina Geber-Teir, strategiajohtaja Tom Dahlström ja riskienhallintajohtaja Erik Palmén. Kaksi viime mainittua aloittavat ensin varajäseninä ja OPK:n sääntömuutoksen jälkeen 1.1.2011 varsinaisina jäseninä. Uuden palveluyhtiön toimitusjohtajaksi siirtyvä Harri Nummela jättää johtokunnan vuoden vaihteessa. Johtokunnan jäsen Erkki Böös siirtyi 14.6.2010 alkaen palveluyhtiön johtoryhmän jäseneksi. Heikki Vitie jatkaa johtokunnassa hallintojohtajana 2012 helmikuun loppuun, jolloin hän jää oman suunnitelmansa mukaisesti eläkkeelle.

Investoinnit ja palvelukehittäminen

OPK tytäryrityksineen vastaa OP-Pohjola-ryhmän palvelutoiminnan kehittämisestä. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista ja niihin liittyvistä määrittelyistä. Näistä kustannuksista taseeseen aktivoituja ICT-investointeja oli katsauskaudella 19 miljoonaa euroa (22). Investoinneista 14 miljoonaa euroa (12) kohdistuu pankki- ja sijoitustoimintaan, 3 miljoonaa euroa (5) vahinkovakuutukseen ja 2 miljoonaa euroa (4) henkivakuutukseen.

Yhteisvastuu ja -turva

Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Keskus osk eli OPK), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. Osuuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. OPK ja sen jäsenpankit vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista. OPK:n jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän 218 osuuspankkia sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu yhteisvastuun piiriin.

OP-Pohjola-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja eli osuuspankkeja, Pohjola Pankki Oyj:tä, Helsingin OP Pankki Oyj:tä sekä OP-Kotipankki Oyj:tä pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Myös sijoittajien korvausrahaa koskevan lainsäädännön mukaan OP-Pohjola-ryhmää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä kokonaisuutena.

Loppuvuoden näkymät

Suomen talous oli katsauskaudella hitaassa kasvussa. Loppuvuoden aikana kasvun arvioidaan jatkuvan, mutta jäävän vaatimattomaksi verrattuna finanssikriisiä edeltävään aikaan. Talouden kasvun perusta on vahvistunut, mutta se on edelleen varsin hauras ja merkittävilta osin edelleen julkisten elvytystoimien varassa. Pankkien vakavaraisuus- ja

muuhun sääntelyyn valmisteilla olevien muutosten arvioidaan vähitellen vaikuttavan pankkien toimintaan ja lisäävän talouden kehitykseen liittyvää epävarmuutta. Talouden käänteestä ja rahoitusmarkkinoiden vakaantumisesta huolimatta tulevan talouskehityksen arviointiin liittyy edelleen tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

Vuoden 2010 aikana finanssialan tuloskehitystä heikentävät poikkeuksellisen matala korkotaso ja kohonneella tasolla pysyvät luottotappiot. OP-Pohjola-ryhmän vuoden 2010 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi tai paremmaksi kuin vuonna 2009. Suurimmat epävarmuudet arviossa liittyvät sijoitusympäristön, luottotappioiden ja korkotason kehitykseen.

Kaikki tässä osavuosikatsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen OP-Pohjola-ryhmän ja sen eri toimintojen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

OP-Pohjola-ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta, Vahinkovakuutus ja Henkivakuutus. Segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään ryhmässä "Muu toiminta". Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Yhtiöinä Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta -segmenttiin sisältyvät osuuspankit, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Kotipankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Rahastoyhtiö Oy, Pohjola Varainhoito Oy, Pohjola Corporate Finance Oy, Pohjola Capital Partners Oy sekä eräät pienemmät pankki- ja sijoituspalvelutoimintaa tukevat yhtiöt kokonaisuudessaan. Pohjola-konsernin pankkitoiminta- ja varainhoito-segmentit luetaan myös pankki- ja sijoituspalvelutoiminta -segmenttiin, kuten myös Osuuspankkien Keskinäisen Vakuutusyhtiön toiminta, koska valtaosa yhtiön liiketoiminnasta muodostuu ryhmän vähittäispankeille myönnettyistä luottovakuutuksista.

Vahinkovakuutussegmenttiin sisältyy OP-Pohjola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöiden eli Pohjola Vakuutus Oy:n, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisen, A-Vakuutus Oy:n ja Baltiassa toimivien Seesam-yhtiöiden liiketoiminta sekä vahinkovakuutusta tukevien palveluyhtiöiden toiminta.

Henkivakuutus-segmentti muodostuu ryhmän henki- ja eläkevakuutusliiketoimintaa harjoittavasta OP-Henkivakuutus Oy:stä.

Muuhun toimintaan kohdistetaan kaikkia liiketoimintasegmenttejä tukevat toiminnot, erityisesti OP-Keskuksen toiminta sekä Pohjolan konsernihallinto. Liiketoimintasegmenttejä tukevien palveluiden kustannukset kohdistuvat segmenteille palveluveloituksina. Myös oman pääoman kohdistus liiketoimintasegmenteille suoritetaan muuhun toimintaan sisältyvän sisäisen pankin avulla, jolloin tavoitetason ylittävien omien pääomien myönteinen tulosvaikutus näkyy muun toiminnan tuloksessa.

Liiketoimintasegmenttien tulostiivistelmä

Milj. e	Tuotot	Kulut	Muut erät	Tulos ennen veroja 1-6/2010	Tulos ennen veroja 1-6/2009
Pankki- ja sijoituspalvelu-toiminta	785	463	-159	163	270
Vahinkovakuutus	200	157	0	42	46
Henkivakuutus	60	41	0	20	-41
Muu toiminta	214	169	0	45	4
Eliminoinnit	-192	-188	0	-4	1
Yhteensä	1 067	643	-159	266	281

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta

- Rahastopääomat kasvoivat 24,4 prosenttia. Ryhmän markkinaosuus sijoitusrahastojen arvosta nousi 0,3 prosenttiyksikköä 23,3 prosenttiin.
- Ryhmän markkinaosuus luotoista kasvoi 0,4 prosenttiyksikköä 32,7 prosenttiin, mutta supistui talletuksista 0,9 prosenttiyksikköä 32,3 prosenttiin.
- Tulos ennen veroja supistui 270 miljoonasta 163 miljoonaan euroon korkokatteen supistumisen seurauksena. Supistuminen taittui toisella vuosineljänneksellä.
- Luottotappiot kääntyivät katsauskaudella laskuun. Vuoden 2009 jälkimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna luottotappiot vähenivät 23 prosenttia.

Reaalitalouden elpymisen seurauksena luotoista tehtyjen arvonalentumisten määrä kääntyi laskuun. Taloustaantumien korkeimmat luottotappiot ajoittuivat vuoden 2009 jälkimmäiselle vuosipuoliskolle. Luottojen ja talletusten kasvu nopeutui katsauskauden aikana, mutta pysyi edelleen maltillisena. Erittäin matala korkotaso johti korkokatteen voimakkaaseen supistumiseen vertailukauteen nähden. Sijoitusmarkkinoiden toipuminen jatkui huolimatta euroalueen vakautta huojuttaneesta Kreikan kriisistä. Sijoitusvolyymit ja varallisuudenhoitopalveluiden kysyntä kasvoivat.

Huhtikuussa julkaistujen toimialan virallisten tilastojen mukaan OP-Pohjola-ryhmän asema Suomen suurimpana pankkina vahvistui edelleen vuonna 2009. Viime vuoden kesäkuusta ryhmän markkinaosuus luotoista ja rahastopääomista vahvistui edelleen, mutta supistui talletuksista.

OP-Pohjola-ryhmän luottokanta oli kesäkuun lopussa 54,6 miljardia euroa (52,6) ja takauskanta 3 miljardia euroa (3). Luottokanta kasvoi vuodessa 5,2 prosenttia (7) ja katsauskaudella 3,7 prosenttia. Markkinaosuus luottokannasta kasvoi vuodentakaiseen verrattuna 0,4 prosenttiyksikköä 32,7 prosenttiin.

Asuntoluottokanta oli kesäkuun lopussa 26,4 miljardia euroa (25,7). Vuodessa asuntoluottokanta kasvoi 6,2 prosenttia (7,8). OP-Pohjola-ryhmän markkinaosuus asuntoluottokannasta oli kesäkuun lopussa 35,8 prosenttia eli 0,2 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin.

Asuntomarkkinat piristyivät selvästi edellisvuodesta. OP-Kiinteistökeskusten välittämien asuntokauppojen määrä oli 20,5 prosenttia suurempi kuin vertailukaudella, ja uusien nostettujen asuntoluottojen määrä oli 11 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Uusien asuntoluottojen marginaali aleni edelleen hieman. Tammi–kesäkuussa nostettujen uusien asuntoluottojen keskimarginaali oli 0,03 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisvuoden vastaavana aikana. Vuoden 2010 toisella vuosineljänneksellä uusien asuntolainojen marginaali laski 0,07 prosenttiyksikköä ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna.

Kulutusluottokanta oli katsauskauden lopussa 4 miljardia euroa (3,7). Kulutusluottokanta kasvoi vuodessa 6,7 prosenttia (5,8).

Yritysluottokanta oli kesäkuun lopussa 13,8 miljardia euroa (13,4) ja takauskanta 2,8 miljardia euroa (2,7). Yritysluottokanta kasvoi vuodessa 0,5 prosenttia (9) ja katsauskaudella 3 prosenttia. Yritysluottojen markkinaosuus oli kesäkuun lopussa 28,4 prosenttia eli 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Uusien yritysluottojen keskimarginaali oli katsauskaudella hieman alempi kuin vuoden 2009 lopussa.

Talletukset olivat kesäkuun lopussa 35,4 miljardia euroa (34,6) eli 1,6 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Katsauskaudella talletukset kasvoivat 2,3 prosenttia. Kilpailu asiakkaiden talletusvaroista jatkui katsauskaudella erittäin kireänä. Myös varojen kanavoituminen nouseville sijoitusmarkkinoille vaikutti talletuskannan kasvuun. Sijoitustalletukset supistuivat vuodessa 7,3 prosenttia (7,2) ja käyttelytilit kasvoivat 11,2 prosenttia (10,2). Ryhmän markkinaosuus talletuksista oli kesäkuun lopussa 32,3 prosenttia eli 0,9 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin.

OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastojen pääoma oli 13 miljardia euroa (12,7). Pääomat kasvoivat yleisen markkinakehityksen mukana vuodessa 24,4 prosenttia, ja katsauskaudella 2,6 prosenttia. Ryhmän markkinaosuus Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomista oli kesäkuun lopussa 23,3 prosenttia eli 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Nettomerkinnot OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastoihin olivat 7 miljoonaa euroa (606).

Pohjolan varainhoitoliiketoiminnan hallinnoiman varallisuuden määrä oli kesäkuun lopussa 33,6 miljardia euroa (33,1). Tästä OP-Pohjola-ryhmän sijoitusrahastoissa olevien pääomien osuus oli 11,1 miljardia euroa (11,4). OP-Pohjola-ryhmään kuuluvien yritysten osuus hallinnoidusta varallisuudesta oli 8,4 miljardia euroa.

OP-Private-toimintamallissa hallinnoitavien varojen määrä oli 3,9 miljardia euroa (3,6). Kotitalouksien osakekauppoja välitettiin vuoden aikana noin 567 000 eli 24,9 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Tulos ja riskiasema

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan tammi–kesäkuun tulos ennen veroja oli 163 miljoonaa euroa. Tulos oli 40 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin (270). Katsauskauden tulokseen kirjatut asiakkaille myönnetyt bonukset kasvoivat 6 prosenttia 74 miljoonaan euroon (70).

Korkokate supistui 21 prosenttia 418 miljoonaan euroon (531). Nettopalkkiotuotot kasvoivat 12 prosenttia 301 miljoonaan euroon (268) erityisesti varallisuudenhoidon palkkioiden kasvun ansiosta. Korkokatteen lasku johtui poikkeuksellisen alhaisesta korkotasosta. Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot olivat yhteensä 38 miljoonaa euroa (52). Kaupankäynnin nettotuotot laskivat vertailukaudella toteutuneiden poikkeuksellisen korkeiden trading-tuottojen normalisoiduttua. Henkilöstökulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja muut kulut pienenevät 2,5 prosenttia. Kulujen suhde tuottoihin oli 59 prosenttia (53).

Saamisista tehdyt arvonalentumiset olivat 77 miljoonaa euroa (66). Arvonalentumiset kasvoivat vertailukauteen nähden 12 miljoonaa euroa, mutta vuoden 2009 kahteen viimeiseen vuosineljännekseen verrattuna saamisten arvonalentumiset supistuivat 23 prosenttia. Arvonalentumisten määrä oli liiketoiminnan volyyymiin ja suhdannetilanteeseen nähden varsin alhainen.

Ryhmän järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten määrä supistui ja oli edelleen alhaisella tasolla. Katsauskauden lopussa näitä saamisia oli yhteensä 251 miljoonaa euroa eli 12 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömistä ja nollakorkoisista saamisista on vähennetty niihin kohdistuvat 124 miljoonan euron saamis- ja saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset (131). Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten suhde luotto- ja takauskantaan oli hieman alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin eli 0,4 prosenttia.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan avainlukuja

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Korkokate	418	531	-21,3	981
Arvonalentumiset saamisista	77	66	17,7	167
Muut tuotot	367	354	3,8	720
Henkilöstökulut	211	207	1,8	396
Muut kulut	252	259	-2,5	507
Palautukset omistajajäsenille ja OP-bonusasiakkaille	81	82	-1,5	160
Tulos ennen veroja	163	270	-39,8	471

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Nostetut asuntoluotot	3 146	2 835	11,0	5 723
Nostetut yritysluotot	3 406	3 612	-5,7	6 325
Sijoitusrahastojen nettomerkinnot	7	606	-98,8	1 618
Välitetyt kiinteistökaupat, kpl	8 321	6 908	20,5	15 303

Mrd. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Luottokanta				
Asuntoluotot	26	25	6,2	26
Muut kotitalouksien luotot	10	10	4,4	10
Yritysten luotot	14	14	0,5	13
Muut luotot	4	3	20,2	4
Yhteensä	55	52	5,2	53
Takauskanta	3	3	-1,8	3

Talletukset				
Käyttely- ja maksuliiketalletukset				
Kotitalouksien	12	11	10,7	12
Yritysten	4	4	7,3	4
Muiden	3	2	19,9	2
Käyttely- ja maksuliiketalletukset yhteensä	19	17	11,2	18
Sijoitustalletukset	17	18	-7,3	17
Talletukset yhteensä	35	35	1,6	35

Sijoitusrahastot				
Osake- ja hedgerahastot	4,0	2,7	48,1	3,9
Yhdistelmärahastot	1,5	1,4	8,3	1,5
Pitkän koron rahastot	5,4	4,7	14,4	5,0
Lyhyen koron rahastot	2,1	1,7	27,7	2,3
Sijoitusrahastojen arvo yhteensä	13,0	10,5	24,4	12,7

Markkinaosuudet (%)	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %-yks.	31.12.2009
Luottokannasta	32,7	32,3	0,4	32,7
Asuntoluotoista	35,8	36,0	-0,2	35,9
Yritysluotoista	28,4	27,6	0,8	28,7
Talletuskannasta	32,3	33,2	-0,9	33,2
Sijoitusrahastojen pääomista	23,3	23,0	0,3	23,4

Milj. e			Muutos, %	
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset				
Kotitaloudet	186	215	-13,5	175
Yritykset ja asuntoyhteisöt	104	100	3,9	92
Muut	5	15	-69,5	3
Ryhmäkohtainen arvonalennus	-43	-45	-4,4	-47
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset yhteensä	251	285	-11,7	223
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,4	0,5	-0,1*	0,4

* prosenttiyksikköä

Vahinkovakuutus

- Henkilöasiakkaiden maksutuotot kasvoivat 11 prosenttia. Henkilöasiakkaat nousivat vahinkovakuutustoiminnan suurimmaksi liiketoiminta-alueeksi. Kokonaisuudessaan vakuutusmaksutuotot kasvoivat yhteensä 0,5 prosenttia.
- Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 4 prosenttia ja oli katsauskauden lopussa 443 000.
- Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja oli 42 miljoonaa euroa (46).
- Vakuutustekninen kannattavuus kehittyi odotetusti, ja säilyi hyvänä. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 91,6 prosenttia (88,6).
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 2,6 prosenttia (4,5).

Vahinkovakuutuksen asiakasliiketoiminta kehittyi katsauskauden aikana ennakoidusti. Talouden taantuma vaikutti edelleen yritystoimintaan laskien palkkasummaan, liikevaihtoon ja katteisiin perustuvia yritysten vakuutusmaksuja. Tämän seurauksena yritysasiakkaiden ja Baltian vakuutusmaksutuotot laskivat. Henkilöasiakkaissa kasvu jatkui vahvana ja se nousi maksutulolla mitattuna vahinkovakuutustoiminnan suurimmaksi liiketoiminta-alueeksi. Kokonaisuutena vakuutusmaksutuotot kasvoivat 0,5 prosenttia 473 miljoonaan euroon (471).

Henkilöasiakkaiden vakuutusmaksutuotot kasvoivat 11 prosenttia ja olivat 229 miljoonaa euroa (207). Etuasiakastalouksien määrä kasvoi tammi–kesäkuussa 17 867 taloudella (14 057). Vahinkovakuutussegmentillä oli kesäkuun lopussa 443 000 etuasiakastaloutta eli 4 prosenttia edellisvuoden joulukuun loppua enemmän. Vahinkovakuutuksen etuasiakastalouksista jo 57 prosenttia on keskittänyt myös pankkiasiointinsa osuuspankkeihin. Pankkiasioinneista kertyneitä OP-bonuksia käytettiin katsauskaudella vakuutusmaksuihin 27 miljoonaa euroa (31). Bonuksia käytettiin 526 600 vakuutuslaskun maksamiseen, ja kokonaan bonuksilla maksettiin 88 100 laskua.

Yritysasiakkaiden vakuutusmaksutuotot laskivat 6 prosenttia ja olivat 219 miljoonaa euroa (234). Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutasoa alennettiin kuluvalle vuodelle. Taantumien seurauksena myös vakuutusmaksun perusteena olevat palkkasumat laskivat edelleen.

Baltiassa vakuutusmaksutuotot laskivat 19 prosenttia ja olivat 24 miljoonaa euroa (30). Talouden taantuma on heijastunut voimakkaasti Baltian vakuutusmarkkinoihin, minkä seurauksena Baltian kokonaismarkkinat supistuivat alkuvuoden aikana yli neljänneksen.

Pohjola Vakuutus on vahinkovakuutuksen markkinajohtaja Suomessa maksutulolla mitattuna.

Tulos ja riskiasema

Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja oli 42 miljoonaa euroa (46). Vakuutustekninen kannattavuus laski odotetusti viime vuoden ennätysellisen korkealta tasolta. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 91,6 prosenttia (88,6), mikä oli historian toiseksi paras tammi–kesäkuu. Vakuutusmaksutuotot olivat 473 miljoonaa euroa (471) ja vakuutuskorvaukset 300 miljoonaa euroa (287). Tulos käyvin arvoon ennen veroja oli 71 miljoonaa euroa (121). Tulokseen kirjatut sijoitusten nettotuotot olivat 42 miljoonaa euroa eli 12 miljoonaa euroa vertailuvuotta suuremmat (30). Käyvän arvon rahastosta kirjattiin tulokseen arvonalennuksia 25 miljoonaa euroa (21).

Korvauskulut kasvoivat henkilöasiakkaiden vakuutuskannan kasvun sekä alkuvuoden runsaiden liikenne- ja autovahinkojen takia. Korvauskulut olivat 329 miljoonaa euroa (314) ja ne kasvoivat 5 prosenttia. Vahinkosuhde heikkeni 69,6 prosenttiin (66,7).

Riskisuhde ilman korvausten hoitokuluja oli 62,2 prosenttia (55,9). Tammi–kesäkuussa kirjattiin 103 (90) suurta tai keskisuurta yli 0,1 miljoonan euron ja eläkevastuissa yli 0,5 miljoonan euron vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 51 miljoonaa euroa (45).

Vahinkovakuutussegmentin kulut kasvoivat 2,2 prosenttia 157 miljoonaan euroon (154) Henkilöstökulut kasvoivat 3,6 prosenttia ja muut kulut 1,5 prosenttia.

Vakuutusyhtiön tuloslaskelmakaavan mukaiset liikekulut olivat 104 miljoonaa euroa (103). Liikekulusuhde oli 22,0 prosenttia (21,8). Toimintakulusuhde sisältäen myös korvausten hoitokulut, oli 29,4 prosenttia (28,7).

Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuuspääoma nousi kesäkuun lopussa 857 miljoonaan euroon (827). Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuottoihin (vastuunkantokyky) oli 91 prosenttia (88). Tasoitusmäärä nousi 422 miljoonaan euroon (417).

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskanta oli kesäkuun lopussa 2,9 miljardia euroa (2,9). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 2,6 prosenttia (4,5). Korkosijoitusten osuus sijoitussalkusta oli 75 prosenttia (76) ja listattujen osakkeiden 10 prosenttia (10). Korkosalkun luottoluokitusjakauma oli hyvä, investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 89 prosenttia (94) ja 75 prosenttia sijoituksista oli vähintään A- -luokitetuissa saamisissa. Korkosalkun jäljellä oleva keskimääräinen juoksuaika oli 5 vuotta ja duraatio 3,7 vuotta (3,4).

Vahinkovakuutuksen avainlukuja

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Vakuutusmaksutuotot	473	471	0,5	943
Vakuutuskorvaukset	300	287	4,5	560
Sijoitustoiminnan nettotuotot	42	30	41,3	61
Diskonttauksen purkautuminen ja muut nettotuottoihin luettavat erät	-23	-22	-5,2	-44
Vahinkovakuutuksen nettotuotot	192	192	0,2	400
Muut nettotuotot	7	8	-9,3	20
Henkilöstökulut	57	55	3,6	110
Muut kulut	101	99	1,5	207
Tulos ennen veroja	42	46	-8,3	102
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	28	74	-61,8	188
Tulos käyvin arvoin ennen veroja	71	121	-41,4	291
Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Vakuutusmaksutuotot				
Henkilöasiakkaat	229	207	10,8	424
Yritykset ja yhteisöt	219	234	-6,2	461
Baltia	24	30	-18,8	57
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	473	471	0,5	943
Mrd. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Velat vakuutus sopimuksista				
Diskontattu vastuuvélka	1,3	1,3	5,3	1,3
Muu vastuuvélka	1,0	1,0	-6,1	0,8
Yhteensä	2,3	2,3	0,3	2,1
Sijoitukset				
Joukkolainat ja korkorahastot	2,1	2,0	6,1	2,1
Rahamarkkinalainat	0,1	0,3	-54,6	0,1
Osakkeet ja osakerahastot	0,4	0,2	95,5	0,4
Kiinteistö sijoitukset *)	0,2	0,1	26,4	0,2
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0,2	0,1	41,5	0,2
Sijoitukset yhteensä	2,9	2,7	8,7	2,9

*) sisältää kiinteistörahastot

Henkivakuutus

- Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta kasvoi 39,3 prosenttiin.
- Maksutulo kasvoi strategian mukaisesti etenkin sijoitussidonnaisissa tuotteissa.
- Segmentin tulos kääntyi positiiviseksi ja tulos käyvin arvoihin parani 123 miljoonaan euroon (11).
- Toimintapääoma oli 3,3-kertainen vähimmäismäärään verrattuna.
- Sijoitusten tuotto käyvin arvoihin oli 4,3 prosenttia (1,7)

Henkivakuutuksen myönteinen volyymikehitys ja markkina-aseman vahvistuminen jatkuivat katsauskaudella. Erityisen hyvin maksutulo kehittyi yritysten ryhmäeläkevakuutuksiin liittyvissä järjestelyissä. Vakuutus sopimusten maksutulo kasvoi 130 prosenttia ja oli 679 miljoonaa euroa (295). Sijoitussidonnainen maksutulo kasvoi 73 prosenttia ja oli 249 miljoonaa euroa (144). Katsauskaudella tehtiin lisäksi sijoitussopimuksia 276 miljoonalla eurolla. Sijoitussopimukset rinnastetaan markkinaosuutta laskettaessa maksutuloon. Näistä valtaosa liittyy yksittäiseen ryhmäeläkevakuutusjärjestelyyn. Katsauskauden lopussa julkistettiin myös toinen iso ryhmäeläkejärjestely, joka tulee kasvattamaan maksutuloa merkittävästi loppuvuonna.

OP-Pohjola-ryhmän markkina-asema vahvistui edelleen henki- ja eläkevakuutuksissa. Maksutulolla mitattuna OP-Pohjola-ryhmä oli selkeä markkinajohtaja. Markkinaosuus maksutulosta oli 39,3 prosenttia (23,2) ja vakuutussäästöistä ennakkotietojen mukaan 20,6 prosenttia (20). Sijoitussidonnaisen maksutulon markkinaosuus oli 19,2 prosenttia (20,5).

Tulos ja riskiasema

Henkivakuutuksen tulos käyvin arvoihin parani 112 miljoonaa euroa vertailukauteen verrattuna. Tulos käyvin arvoihin ennen veroja oli 123 miljoonaa euroa (11). Käyvän arvon rahaston muutos ennen veroja oli 104 miljoonaa euroa (52) ja kirjanpidollinen tulos ennen veroja 20 miljoonaa euroa (-41). Sijoitustoiminnan nettotuotot ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja olivat 66 miljoonaa euroa (4). Sijoitustoiminnan tulosta paransivat erityisesti sijoitusten myyntivoittojen kasvu.

Henkivakuutustoiminnan sijoitusomaisuus ilman sijoitussidonnaisen vakuutuksen katteena olevaa omaisuutta oli 4,4 miljardia euroa (4,1). Korkosijoitusten osuus oli 59 prosenttia (58), osakesijoitusten 15 prosenttia (17), kiinteistö sijoitusten 8 prosenttia (8) ja vaihtoehtoisten sijoitusten 18 prosenttia (17). Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus korkosalkusta oli 72 prosenttia (77). Kesäkuun lopussa korkosijoitusten modifioitu duraatio oli 3,8 vuotta (3,6). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoihin oli 4,3 prosenttia (1,7).

Henkivakuutuksen liiketoiminnan tehokkuus säilyi hyvänä. Liikekustannussuhde, josta on poistettu myyntikanavien palkkiot ja huomioitu tuloksi kaikki liikekulujen kattamiseen tarkoitetut tuotot, oli 30,9 prosenttia (35,3). Hyvän volyymikehityksen seurauksena muihin kuluihin sisältyvät myyntipalkkiot kasvoivat 21 miljoonaan euroon (13).

Henkivakuutuksen vakavaraisuus vahvistui katsauskaudella. Vakavaraisuusaste, eli vakavaraisuuspääoman suhde painotettuun vastuuvetkaan, oli 15,1 prosenttia (13,3). Vastuuvetka kasvoi 7,8 prosenttia ja oli 6,4 miljardia euroa (6). Sijoitussidonnaisen vastuuvetkan osuus oli 41 prosenttia (33).

<i>Milj. e</i>	<i>1-6/2010</i>	<i>1-6/2009</i>	<i>Muutos, %</i>	<i>1-12/2009</i>
Vakuutusmaksutulo	679	295	129,9	678
josta sijoitussidonnainen	249	144	73,0	368
Sijoitustoiminnan nettotuotot	152	154	-0,9	371
josta sijoitussidonnainen	87	150	-42,3	433
Vastuuvelan muutos	460	216	113,3	653
josta sijoitussidonnainen	293	233	25,7	761
Korvauskulut	318	251	27,0	499
Muut erät	-3	-2	-64,0	-7
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	50	-19	361,2	-110
Muut tuotot	11	9	13,4	16
Henkilöstökulut	5	5	9,4	9
Muut kulut	36	26	37,0	57
Tulos ennen veroja	20	-41	148,1	-159
Käyvän arvon rahaston muutos, brutto	104	52	100,8	354
Tulos käyvin arvo in ennen veroja	123	11		194

<i>Mrd. e</i>	<i>30.6.2010</i>	<i>30.6.2009</i>	<i>Muutos %</i>	<i>31.12.2009</i>
Sijoitukset (ilman sijoitussidonnaisen katetta)				
Joukkolainat ja korkorahastot	2,1	2,0	4,2	2,2
Rahamarkkinalainat	0,5	0,5	-8,2	0,2
Osakkeet ja osakerahastot	0,7	0,3	117,1	0,7
Kiinteistö sijoitukset **)	0,4	0,3	6,5	0,3
Vaihtoehtoiset sijoitukset	0,8	0,8	3,6	0,7
Sijoituskanta yhteensä	4,4	4,0	11,3	4,1

<i>Milj. e</i>	<i>1-6/2010</i>	<i>1-6/2009</i>	<i>Muutos, %</i>	<i>1-12/2009</i>
Vakuutusmaksutulo, FAS				
Säästöhenkivakuutus, sijoitussidonnainen	206	101	104,6	270
Säästöhenkivakuutus, korkotuottoinen	35	73	-52,1	116
Eläkevakuutus	404	88	358,9	235
Riskihenkivakuutus	48	45	6,3	83
Muut	277	3		69
Vakuutusmaksutulo yhteensä FAS	969	310	212,4	771
josta sijoitussidonnaiset	256	147	74,4	377

Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta, %	39,3	23,2	16,1	25,2
--	------	------	------	------

<i>Mrd. e</i>	<i>30.6.2010</i>	<i>30.6.2009</i>	<i>Muutos, %</i>	<i>31.12.2009</i>
Vakuutussäästöt				
Säästöhenkivakuutus, sijoitussidonnainen	1,9	1,3	46,8	1,7
Säästöhenkivakuutus, korkotuottoinen	2,2	2,5	-13,6	2,3
Eläkevakuutus	2,3	1,7	37,3	1,9
Muut	0,1	0,1	-3,8	0,2
Vakuutussäästöt yhteensä	6,5	5,6	16,1	6,1
josta sijoitussidonnaiset	2,7	1,8	45,0	2,4

Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen vakuutussäästöistä, %	20,6***	19,6	1,0***	20,0
--	---------	------	--------	------

* prosenttiyksikköä

** sisältää kiinteistörahastot

*** ennakkotieto

Muu toiminta

Muun toiminnan tulos ennen veroja oli tammi–kesäkuussa 45 miljoonaa euroa eli 41 miljoonaa euroa parempi kuin vertailukaudella (4).

Korkokate oli 33 miljoonaa euroa (28), kaupankäynnin nettotuotot -9 miljoonaa euroa (-4) ja sijoitustoiminnan nettotuotot 20 miljoonaa euroa (-4). Likviditeettireservin sijoitustoiminta paransi korkokatetta. Sijoitustoiminnan tuottoihin sisältyi 16 miljoonaa euroa saamistodistusten myyntivoittoja (0). Vertailuvuonna sijoitustoiminnan tuottoja rasitti sijoituskiinteistöjen 5 miljoonan euron negatiivinen arvostustulos. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitelluista osakkeista ja osuuksista kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 4 miljoonaa euroa (4). Vertailukauden tulokseen sisältyi joukkovelkakirjalainojen arvonalentumisia 9 miljoonaa euroa.

Muilta osin muun toiminnan tuotot ovat merkittävältä osin ryhmän sisäisiä palveluveloituksia, jotka vastaavasti esitetään liiketoimintasegmenttien kuluina. Muun toiminnan kuluista 62 miljoonaa (60) euroa oli henkilöstökuluja ja 107 miljoonaa euroa muita kuluja (116).

Ryhmän maksuvalmius ja rahoituksen saatavuus ovat säilyneet hyvinä. Pohjola Pankki Oyj laski katsauskaudella liikkeeseen kansainvälisille pääomamarkkinoille kaksi 750 miljoonan euron emissiota.

Muun toiminnan avainlukuja

<i>Milj. e</i>	<i>1-6/2010</i>	<i>1-6/2009</i>	<i>Muutos, %</i>	<i>1-12/2009</i>
Korkokate	33	28	18,2	72
Kaupankäynnin nettotuotot	-9	-4	-114,9	-7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	20	-4	590,5	-5
Muut tuotot	170	169	0,2	336
Kulut	169	175	-3,5	333
Arvonalentumiset saamisista	0	9	-100,0	12
Tulos ennen veroja	45	4	995,0	51
<i>Mrd. e</i>	<i>30.6.2010</i>	<i>30.6.2009</i>	<i>Muutos, %</i>	<i>31.12.2009</i>
Saamiset luottolaitoksilta	7,5	6,7	12,8	7,4
Kaupankäynnin rahoitusvarat	0,4	0,6	-39,3	0,4
Sijoitusomaisuus	7,7	5,0	53,1	6,5
Velat luottolaitoksille	5,1	3,5	48,7	4,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17,6	16,9	4,0	17,5

TULOS-, TASE- JA LIITETIETOJEN LUETTELO

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat
Tuloskehitys vuosineljänneksittäin
Tase
Oman pääoman muutoslaskelma
Rahavirtalaskelma

Liitetiedot:

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot:

Liite 2. Korkokate
Liite 3. Saamisten arvonalentumiset
Liite 4. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot
Liite 5. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot
Liite 6. Palkkiotuotot ja -kulut
Liite 7. Kaupankäynnin nettotuotot
Liite 8. Sijoitustoiminnan nettotuotot
Liite 9. Liiketoiminnan muut tuotot
Liite 10. Henkilöstökulut
Liite 11. Muut hallintokulut
Liite 12. Liiketoiminnan muut kulut
Liite 13. Palautukset omistajajäsenille
Liite 14. Taseen luokittelu
Liite 15. Taseen ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
Liite 16. Uudelleen luokitellut saamistodistukset
Liite 17. Vahinkovakuutustoiminnan varat
Liite 18. Henkivakuutustoiminnan varat
Liite 19. Vahinkovakuutustoiminnan velat
Liite 20. Henkivakuutustoiminnan velat
Liite 21. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Liite 22. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Muut liitetiedot:

Liite 23. Annetut vakuudet
Liite 24. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
Liite 25. Johdannaissopimukset
Liite 26. Lähipiiritapahtumat

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma

Milj. e	1–6/2010	1–6/2009	Muutos, %	1–12/2009
Korkotuotot	1 165	1 797	-35	3 072
Korkokulut	713	1 229	-42	2 002
Korkokate (Liite 2)	452	568	-20	1 070
Saamisten arvonalentumiset (Liite 3)	77	75	3	179
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	375	493	-24	891
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot (Liite 4)	190	189	1	396
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot (Liite 5)	46	-29		-120
Palkkiotuotot, netto (Liite 6)	283	251	13	496
Kaupankäynnin nettotuotot (Liite 7)	13	54	-77	112
Sijoitustoiminnan nettotuotot (Liite 8)	34	-8		-9
Liiketoiminnan muut tuotot (Liite 9)	48	52	-8	104
Henkilöstökulut (Liite 10)	335	327	3	622
Muut hallintokulut (Liite 11)	154	156	-1	310
Liiketoiminnan muut kulut (Liite 12)	153	157	-2	316
Palautukset omistajajäsenille (Liite 13)	81	82	-1	160
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0		1
Kauden tulos ennen veroja	266	281	-6	464
Tuloverot	69	81	-14	126
Kauden tulos	197	201	-2	338

OP-Pohjola-ryhmän laaja tuloslaskelma

Milj. e	1–6/2010	1–6/2009	Muutos, %	1–12/2009
Tilikauden tulos	197	201	-2	338
Käyvän arvon rahaston muutos	75	177	-58	677
Muuntoerot	0	0		0
Tuloverot	20	46	-57	175
Kauden laaja tulos	252	332	-24	839

Tunnusluvut

	1–6/2010	1–6/2009	1–12/2009
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,3	7,4	5,9
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin,%	8,1	12,3	14,7
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,48	0,53	0,43
Kulujen osuus tuotoista, %	60	59	61
Henkilöstö keskimäärin	12 482	12 713	12 632
josta kokoaikaisia	11 404	11 571	11 520
josta osa-aikaisia	1 078	1 142	1 112

Tunnuslukujen laskentakaavat**Oman pääoman tuotto (ROE), %**

Kauden voitto /
 Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Oman pääoman tuotto käyvin arvoin, %

Kauden voitto + käyvän arvon rahaston muutos laskennallisella verovelalla vähennettynä /
 Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Koko pääoman tuotto (ROA), %

Kauden voitto /
 Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Kulujen osuus tuotoista, %

(Henkilöstökulut + muut hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut) /
 (Korkokate + vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot + henkivakuutustoiminnan nettotuotot +
 nettopalkkiotuotot + kaupankäynnin nettotuotot + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan
 muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta) x 100

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua), %

Vahinkosuhde + liikekulusuhde
 Riskisuhde + toimintakulusuhde

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua), %

Korvaukset ja korvausten hoitokulut /
 Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Liikekulusuhde, %

Liikekulut + poistot/oikaisu yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä /
 Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua), %

Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut /
 Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Toimintakulusuhde, %

Liikekulut ja korvausten selvittelykulut /
 Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Liikekustannussuhde, %

Liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta + korvausten selvittelykulut/
 Kuormitustulo * 100

OP-Pohjola-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

	2009			2010	
	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6
Milj. e					
Korkotuotot	794	670	605	573	592
Korkokulut	512	414	359	349	364
Korkokate	282	256	245	224	228
Saamisten arvonalentumiset	46	52	52	38	40
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	235	204	194	186	189
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	120	113	94	78	113
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	-8	-60	-31	14	32
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	121	120	125	143	139
Kaupankäynnin nettotuotot	26	33	25	6	6
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0	-3	2	31	3
Liiketoiminnan muut tuotot	27	23	28	26	23
Henkilöstökulut	163	142	154	164	171
Muut hallintokulut	76	67	87	75	80
Liiketoiminnan muut kulut	81	71	88	78	75
Palautukset omistajajäsenille	44	39	39	39	42
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	1	0	1	0
Kauden tulos ennen veroja	157	112	70	128	137
Tuloverot	20	27	18	33	36
Kauden tulos	137	85	52	95	101
Muut laajan tuloksen erät					
Käyvän arvon rahaston muutos	217	368	131	212	-137
Muuntoerot	0	0	0	0	0
Tuloverot	56	95	34	56	-36
Kauden laaja tulos	298	358	149	252	0

OP-Pohjola-ryhmän tase

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Käteiset varat	3 907	2 102	86	3 235
Saamiset luottolaitoksilta	1 304	2 199	-41	1 982
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1 136	1 646	-31	1 263
Johdannaissopimukset	2 168	1 357	60	1 423
Saamiset asiakkailta	54 882	52 384	5	52 992
Vahinkovakuutustoiminnan varat (Liite 17)	3 259	3 038	7	3 101
Henkivakuutustoiminnan varat (Liite 18)	6 489	5 418	20	6 331
Sijoitusomaisuus	7 741	5 232	48	6 468
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	16	18	-12	17
Aineettomat hyödykkeet	1 165	1 200	-3	1 179
Aineelliset hyödykkeet	754	767	-2	761
Muut varat	1 611	1 947	-17	1 572
Verosaamiset	91	337	-73	108
Varat yhteensä	84 524	77 643	9	80 430
Velat luottolaitoksille	3 408	1 960	74	2 174
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	34	423	-92	71
Johdannaissopimukset	1 991	1 419	40	1 360
Velat asiakkaille	38 438	36 750	5	37 606
Vahinkovakuutustoiminnan velat	2 484	2 477	0	2 279

Henkivakuutustoiminnan velat	6 545	5 626	16	6 179
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (Liite 21)	20 128	18 212	11	19 945
Varaukset ja muut velat	2 214	2 182	1	1 832
Verovelat	948	1 002	-5	925
Osuuspääoma	664	617	8	622
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	1 300	1 293	1	1 250
Velat yhteensä	78 154	71 961	9	74 243

Oma pääoma**OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus**

Osake- ja osuuspääoma	357	356	0	358
Käyvän arvon rahasto (Liite 22)	1	-424		-54
Muut rahastot	2 663	2 605	2	2 604
Kertyneet voittovarot	3 349	3 146	6	3 280
Oma pääoma yhteensä	6 370	5 682	12	6 187
Velat ja oma pääoma yhteensä	84 524	77 643	9	80 430

Oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Osake- ja osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2009	362	-556	2 375	3 034	5 215
Osakepääoman korotus	0	-	170	0	170
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	2	-	-	-	2
Rahastosiirrot	0	-	62	-62	0
Voitonjako	0	-	0	-31	-31
Kauden laaja tulos	0	132	0	201	332
Osakeperusteiset toimet	-	-	-	0	0
Muut	-8	-	-1	3	-5
Oma pääoma 30.6.2009	356	-424	2 605	3 146	5 682
Oma pääoma 1.1.2010	358	-54	2 604	3 280	6 187
Osakepääoman korotus	0	-	0	0	0
Osuuspääoman siirto omaan pääomaan	2	-	0	0	2
Rahastosiirrot	0	-	59	-60	-1
Voitonjako	0	-	0	-62	-62
Kauden laaja tulos	0	55	0	197	252
Osakeperusteiset toimet	-	-	-	0	0
Muut	-3	-	0	-6	-9
Oma pääoma 30.6.2010	357	1	2 663	3 349	6 370

Rahavirtalaskelma

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	197	201
Oikaisut kauden tulokseen	847	659
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 809	-2 444
Saamiset luottolaitoksilta	732	208
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	25	1 626
Johdannaissopimukset	-36	-23
Saamiset asiakkailta	-1 988	-732
Vahinkovakuutustoiminnan varat	-175	-327
Henkivakuutustoiminnan varat	-24	-354
Sijoitusomaisuus	-1 303	-2 702
Muut varat	-40	-140
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	2 310	1 050
Velat luottolaitoksille	1 224	1 267
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	-37	285
Johdannaissopimukset	34	-55
Velat asiakkaille	833	-332
Vahinkovakuutustoiminnan velat	53	87
Henkivakuutustoiminnan velat	-93	-2
Varaukset ja muut velat	297	-200
Maksetut tuloverot	-48	-107
Saadut osingot	74	49
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	570	-592
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset	-14	-132
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	100	201
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	0	0
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	0	1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-47	-46
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	0
B. Investointien rahavirta yhteensä	39	24
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	68	179
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-18	-192
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	24 139	27 658
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-24 041	-27 599
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	123	133
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-79	-84
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-75	-52
Palautukset omistajajäsenille	-1	-3
Sijoitetun vapaan oman pääoman lisäykset	0	171
Muut	0	0
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	117	210
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	727	-358

Rahavarat tilikauden alussa	3 282	2 538
Rahavarat tilikauden lopussa	4 009	2 180

Saadut korot	1 194	1 870
Maksetut korot	-753	-1 563

Kauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	82	79
Vahinkovakuutustoiminnan realisoitumaton nettotulos	196	190
Henkivakuutustoiminnan realisoitumaton nettotulos	432	139
Kaupankäynnin käyvän arvon muutos	107	59
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	-9	-10
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	5	8
Poistot	64	64
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1	1
Muut	-36	114

Erät jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntivoitot, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-1	-1
Osuuspääoman korot	7	12
Muut palautukset omistajajäsenille	1	3

Oikaisut yhteensä	847	659
--------------------------	------------	------------

Rahavarat

Käteiset varat	134	133
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 875	2 047
Yhteensä	4 009	2 180

Liitetiedot

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus 1.1.–30.6.2010 on laadittu IAS 34-standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti siten kuin EU on sen hyväksynyt.

Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2009. Lisäksi OP-Pohjola-ryhmässä on kuluvalle tilikaudella sovellettu rahavirran suojausta, kun suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen tulevia korkorahavirtoja. Suojaavina instrumentteina käytetään koronvaihtosopimuksia. Johdannaisopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisen käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena ovat rahavirrat tuloutuvat.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Yhteenveto tuloslaskelmaerien esittämisestä tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkoinstrumenttien saadut ja maksetut korot, jaksotettu nimellisarvon ja hankinta-arvon välinen erotus, korkojohdannaisten korot sekä arvonmuutos käyvän arvon suojauksessa
Vahinkovakuutustoiminnan nettu-tuotot	Vakuutusmaksutulo, vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun muutos, sijoitustoiminnan tuotot, kulut (korot, osingot, realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot) ja arvonalentumiset
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	Vakuutusmaksutulo, vakuutusmaksuvastuun ja korvausvastuun muutos, sijoitustoiminnan tuotot, kulut (korot, osingot, realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot) ja arvonalentumiset
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	Palkkiotuotot ja -kulut sekä epälikvideihin johdannaisiin liittyvä ns. Day 1 profitin jaksotus
Kaupankäynnin nettotuotot	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset ilman kertyneitä korkoja, myyntivoitot ja -tappiot sekä osingot
Sijoitustoiminnan nettotuotot	Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalentumiset, osingot sekä sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset, myyntivoitot ja -tappiot, vuokrat ja muut kiinteistöihin liittyvät kulut
Liiketoiminnan muut tuotot	Muut liiketoiminnan tuotot
Henkilöstökulut	Palkat, palkkiot, eläkekulut, henkilösivukulut
Muut hallintokulut	Toimistokulut, atk-kulut, muut hallintokulut
Liiketoiminnan muut kulut	Poistot, vuokrat ja muut liiketoiminnan kulut

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Liite 2. Korkokate

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Lainat ja saamiset	628	1 005	-38	1 718
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	30	55	-46	93
Saamistodistukset	243	118		238
Kaupankäynnin johdannaiset (netto)	30	19	54	79
Velat luottolaitoksille	-8	-6	32	-13
Velat asiakkaille	-126	-310	-60	-472
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-247	-277	-11	-430
Huonomman etuoikeuden velat	-16	-20	-20	-36
Pääomalainat	-4	-8	-55	-11
Kaupankäynnin rahoitusvelat	-1	-4	-81	-5
Muut (netto)	-1	6		4
Korkokate ilman suojauslaskennan erää	528	579	-9	1 165
Suojauslaskennan erät (netto)	-75	-11		-95
Korkokate	452	568	-20	1 070

Liite 3. Saamisten arvonalentumiset

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Saamisten arvonalentumiset	151	92	64	199
Saamisten arvonalentumisten peruutukset	-68	-25		-22
Suoritukset poistetuista saamisista	-4	-4	-5	-11
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten nettomuutos	-2	12		12
Yhteensä	77	75	3	179

Liite 4. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Vakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	665	679	-2	1 005
Jälleenvakuuttajien osuus	-34	-44	23	-51
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-169	-178	5	-15
Jälleenvakuuttajien osuus	12	14	-17	4
Yhteensä	473	471	0	943
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	324	303	7	595
Jälleenvakuuttajien osuus	-17	-4		-20
Korvausvastuun muutos	-28	-9		-30
Jälleenvakuuttajien osuus	21	-3		15
Yhteensä	300	287	5	560
Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	32	35	-10	68
Osingoista	18	6		7
Kiinteistöistä	2	1	34	4
Realisoituneista arvomuutoksista				
Saamistodistuksista	35	-8		7
Osakkeista ja osuuksista	-5	3		15
Lainoista ja saamisista	-1	-		-
Kiinteistöistä	2	0		1
Johdannaisista	-25	1		-21
Realisoitumattomista arvomuutoksista				
Saamistodistuksista	1	0		1
Osakkeista ja osuuksista	-16	-13	-21	-20
Lainoista ja saamisista	-1	-2		-3
Kiinteistöistä	0	2		1
Johdannaisista	0	2	-75	-2
Muista	-1	0		0
Yhteensä	40	27	50	58
Diskonttauksen purkautuminen	-22	-21	-5	-43
Muut	0	0	-12	-1
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	190	189	1	396

Liite 5. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Vakuutusmaksutulo	692	307		703
Jälleenvakuuttajien osuus	-14	-11	-19	-25
Yhteensä	679	295		678
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-321	-253	-27	-504
Korvausvastuun muutos	-22	-9		-13
Jälleenvakuuttajien osuus	3	3	5	5
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-450	-212		-640
Jälleenvakuuttajien osuus	6	5	34	11
Yhteensä	-785	-466	-68	-1 140
Muut	3	-2		-19
Yhteensä	-102	-173	-41	-481
Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	23	25	-10	53
Osingoista	41	35	17	40
Kiinteistöistä	2	0		0
Realisoituneista arvomuutoksista				
Saamistodistuksista	2	-4		-8
Osakkeista ja osuuksista	44	-4		28
Lainoista ja saamisista	1	-8		-8
Kiinteistöistä	0	0		0
Muista	-47	0		-12
Realisoitumattomista arvomuutoksista				
Saamistodistuksista	3	17	-80	-3
Osakkeista ja osuuksista	-15	-63	76	-150
Lainoista ja saamisista	1	-		-
Kiinteistöistä	-1	0		-1
Muista	3	-6		-15
Muista	5	2		6
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteina oleva omaisuus				
Osakkeet ja osuudet				
Myyntivoitot ja -tappiot	28	1		65
Arvostusvoitot ja -tappiot	48	142	-66	353
Muut	11	7	58	15
Yhteensä	149	144	3	362
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	46	-29		-120

Liite 6. Palkkiotuotot ja -kulut

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	78	72	8	139
Talletuksista	2	3	-7	5
Maksuliikkeestä	72	62	16	132
Arvopapereiden välityksestä	16	10	49	22
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	9	4		13

Rahastoista	43	25	72	60
OmaisuuDENhoidosta ja lainopillista tehtävistä	31	25	26	54
Vakuutusten välityksestä	33	50	-35	73
Takauksista	11	10	7	21
Muista	20	21	-8	48
Yhteensä	314	283	11	567
Palkkiokulut				
Yhteensä	31	32	-1	71
Palkkiotuotot, netto	283	251	13	496

Liite 7. Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	14	21	-35	37
Osakkeista ja osuuksista	1	-3		-3
Johdannaisista	-24	101		123
Arvonmuutokset				
Saamistodistuksista	6	-9		-9
Osakkeista ja osuuksista	0	9		17
Johdannaisista	5	-72		-66
Jaksotettuun hankintamenoON ar- vostettavista rahoitusvaroista ja - veloista				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Lainoista ja muista saamisista	-	0		0
Osinkotuotot	1	0	36	0
Valuuttatoiminnan nettotuotot	11	6	87	12
Yhteensä	13	54	-77	112

Liite 8. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	19	0		2
Osakkeista ja osuuksista	5	-5		0
Jaksotettuun hankintamenoON ar- vostettavista rahoitusvaroista ja - veloista				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Lainoista ja muista saamisista	0	-		-
Muista	-	-		-
Osinkotuotot	13	8	61	9
Arvonalentumistappiot	-7	-12	-45	-28
Yhteensä	30	-9		-16
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot				
Vuokratuotoista	23	24	-4	48
Vastike- ja hoitokuluista	-15	-15	1	-30
Arvonmuutoksista, myyntivoitoista ja -tappioista	-5	-8	-41	-11
Muista	0	0	-45	1
Yhteensä	4	2		8
Muut	-	0	-100	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	34	-8		-9

Liite 9. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Tuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja toimitiloista	8	7	20	14
Muut	41	46	-12	90
Yhteensä	48	52	-8	104

Liite 10. Henkilöstökulut

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Palkat ja palkkiot	278	277	0	534
Eläkekulut	45	33	34	58
Muut henkilösivukulut	12	16	-25	31
Yhteensä	335	327	3	622

Liite 11. Muut hallintokulut

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Toimistokulut	32	33	-2	66
IT-kulut	52	50	5	101
Yhteyskulut	19	18	2	37
Markkinointikulut	24	26	-7	53
Muut hallinnon kulut	27	29	-7	54
Yhteensä	154	156	-1	310

Liite 12. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja toimitiloista	37	36	2	73
Poistot	64	64	-1	135
Muut	52	56	-7	107
Yhteensä	153	157	-2	316

Liite 13. Palautukset omistajajäsenille

Milj. e	1-6/2010	1-6/2009	Muutos, %	1-12/2009
Bonukset	74	70	6	142
Osuuspääoman korot	7	12	-44	18
Yhteensä	81	82	-1	160

Liite 14. Taseen luokittelu

Milj. e	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*	Myytavissä olevat	Suojaavat johdannaiset	Yhteensä
Varat						
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	3 907	-	-	-	-	3 907
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 304	-	-	-	-	1 304
Johdannaissopimukset	-	-	1 922	-	246	2 168
Saamiset asiakkailta	54 882	-	-	-	-	54 882
Vahinkovakuutustoiminnan varat**	710	-	86	2 463	-	3 259
Henkivakuutustoiminnan varat***	383	-	2 937	3 168	-	6 489
Saamistodistukset	-	1 080	1 073	5 821	-	7 974
Osakkeet ja osuudet	-	-	63	410	-	473
Muut saamiset	3 637	-	430	-	-	4 067
Yhteensä 30.6.2010	64 824	1 080	6 512	11 862	246	84 524
Yhteensä 30.6.2009	62 280	1 157	5 515	8 512	180	77 643
Yhteensä 31.12.2009	63 125	1 163	5 757	10 229	156	80 430

Milj. e			Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*****	Muut velat	Suojaavat johdannaiset	Yhteensä
Velat						
Velat luottolaitoksille	-	-	-	3 408	-	3 408
Kaupankäynnin rahoitusvelat (pl. johdannaiset)	-	-	34	-	-	34
Johdannaissopimukset	-	-	1 716	-	275	1 991
Velat asiakkaille	-	-	-	38 438	-	38 438
Vahinkovakuutustoiminnan velat****	-	-	1	2 483	-	2 484
Henkivakuutustoiminnan velat*****	-	-	2 628	3 917	-	6 545
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	20 128	-	20 128
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	1 300	-	1 300
Muut velat	-	-	-	3 826	-	3 826
Yhteensä 30.6.2010	-	-	4 379	73 500	275	78 154
Yhteensä 30.6.2009	-	-	3 488	68 312	161	71 961
Yhteensä 31.12.2009	-	-	3 601	70 476	166	74 243

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät kaupankäynnin rahoitusvarat, alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset sekä sijoituskiinteistöt.

**Vahinkovakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 17.

*** Henkivakuutustoiminnan varat on eritelty liitetiedossa 18.

****Vahinkovakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 19.

*****Henkivakuutustoiminnan velat on eritelty liitetiedossa 20.

*****Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan tasearvon

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintameroon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo oli kesäkuun lopussa n. 176 milj. e kirjanpitoarvoa korkeampi.

Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintameroon. Näiden käyvät arvot ovat olennaisesti kirjanpitoarvoja alhaisemmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittäminen nykyisessä markkinatilanteessa on vaikeaa.

Liite 15. Taseen ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot milj. e 30.6.2010	Taso 1*	Taso 2*	Taso 3*	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	428	692	16	1 136
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	8	8
Henkivakuutustoiminta	-	-	141	141
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	5	2 036	127	2 168
Vahinkovakuutustoiminta	1	0	-	2
Henkivakuutustoiminta	-	0	-	0
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	5 691	473	66	6 231
Vahinkovakuutustoiminta	1 611	640	212	2 463
Henkivakuutustoiminta	2 156	223	789	3 168
Yhteensä	9 892	4 064	1 360	15 316
Varojen käyvät arvot milj. e 31.12.2009	Taso 1*	Taso 2*	Taso 3*	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	536	706	21	1 263
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	8	8
Henkivakuutustoiminta	-	-	182	182
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	6	1 336	81	1 423
Vahinkovakuutustoiminta	0	0	-	0
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	4 447	337	65	4 849
Vahinkovakuutustoiminta	1 544	552	193	2 290
Henkivakuutustoiminta	2 209	251	631	3 091
Yhteensä	8 742	3 182	1 181	13 106
Velkojen käyvät arvot milj. e 30.6.2010	Taso 1*	Taso 2*	Taso 3*	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	34	-	-	34
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	6	1 940	45	1 991
Vahinkovakuutustoiminta	0	0	-	1
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Yhteensä	41	1 940	45	2 026
Velkojen käyvät arvot milj. e 31.12.2009	Taso 1*	Taso 2*	Taso 3*	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	71	-	-	71
Vahinkovakuutustoiminta	-	-	-	-
Henkivakuutustoiminta	-	-	-	-
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	1	1 327	33	1 360
Vahinkovakuutustoiminta	-	0	-	0
Henkivakuutustoiminta	-	0	-	0
Yhteensä	72	1 327	33	1 431

* Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten velkapapereista, vähintään luottoluokituksen A- omaavien valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

** Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu Pohjola-konsernin OTC-johdannaiset, valtion velkasitoumukset, yritysten ja rahoituslaitosten velkapaperit, osto- ja takaisinmyyntisopimukset (repo) sekä lainaksi annetut tai saadut arvopaperit.

*** Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset, tietyt private equity sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistettut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot.

Liite 16. Uudelleen luokitellut saamistodistukset

Seuraavassa taulukossa uudelleen luokitellut saamistodistukset on esitetty kirjanpitoarvoina ja käypinä arvoina

30.6.2010, milj. e	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Efektiiivinen korkotas	Luottoriskistä johtuvat arvonalentumiset
Lainat ja saamiset	1 842	1 846	4,9	93
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	728	685	4,2	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-
Yhteensä	2 570	2 531		93

31.12.2009, milj. e	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Efektiiivinen korkotas	Luottoriskistä johtuvat arvonalentumiset
Lainat ja saamiset	2 838	2 856	5,1	71
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	798	761	4,2	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-
Yhteensä	3 636	3 617		71

Liite 17. Vahinkovakuutustoiminnan varat

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	255	384	-34	379
Osakkeet ja osuudet	414	321	29	391
Kiinteistöt	77	82	-7	78
Saamistodistukset	1 490	1 288	16	1 381
Johdannaisopimukset	2			
Muut	567	516	10	526
Yhteensä	2 805	2 592	8	2 755
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31	29	6	38
Muut				
Ensivakuutustoiminta	281	280	1	214
Jälleenvakuutustoiminta	84	129	-35	89
Rahat ja pankkisaamiset	5	8	-42	4
Muut saamiset	54	-	-	-
Yhteensä	455	446	2	346
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 259	3 038	7	3 101

Liite 18. Henkivakuutustoiminnan varat

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Sijoitukset				
Lainat ja muut saamiset	296	434	-32	446
Osakkeet ja osuudet	2 629	2 291	15	2 777
Kiinteistöt	119	123	-3	122
Saamistodistukset	680	659	3	496
Muut	0	0	-100	0
Yhteensä	3 725	3 507	6	3 841
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	2 677	1 848	45	2 381
Muut varat				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	25	24	5	25
Muut				
Ensivakuutustoiminta	6	3		33
Jälleenvakuutustoiminta	56	43	29	50
Rahat ja pankkisaamiset	0	-7		1
Yhteensä	88	63	40	108
Henkivakuutustoiminnan varat	6 489	5 418	20	6 331

Liite 19. Vahinkovakuutustoiminnan velat

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Korvausvastuu				
Eläkeuotoinen korvausvastuu	1 071	1 051	2	1 057
Muu korvausvastuu	707	728	-3	726
Yhteensä	1 778	1 780	0	1 783
Vakuutusmaksuvastuu	531	524		362
Muut velat	175	174		133
Yhteensä	2 484	2 477	0	2 279

Liite 20. Henkivakuutustoiminnan velat

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Vakuutustekninen vastuovelka	3 822	3 733	2	3 649
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka	2 628	1 807	45	2 335
Muut velat	95	86	11	194
Yhteensä	6 545	5 626	16	6 179

Liite 21. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Joukkovelkakirjalainat	10 031	7 723	30	9 168
Sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ecp:t	9 838	10 462	-6	10 549
Muut	258	27		227
Yhteensä	20 128	18 212	11	19 945

Liite 22. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Saamistodistukset	-40	-38	6	24
Osakkeet ja osuudet	41	-387		-79
Muut	0	-		-
Yhteensä	1	-424		-54

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta. Käyvän arvon rahastosta kirjataan tulosvaikutteisesti ne arvonneuotokset, jotka johdon harkinnan mukaan täyttävät edellytykset arvonalennuksille.

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli 1,1 milj. e (-74 milj. e) ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 0,1 milj. e (laskennallinen verosaaminen 19 milj. e). Katsauskauden lopussa käyvän arvon rahastossa oli oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonneuotoksia yhteensä 250 milj. e (180 milj. e) ja negatiivisia arvonneuotoksia yhteensä 179 milj. e (265 milj. e). Vuosina 2007 - 2010 käyvän arvon rahastosta on kirjattu tulosvaikutteisesti arvonalentumisia yhteensä 455 milj. e, josta 88 milj. e on kirjattu vuonna 2010.

Muut liitetiedot**Liite 23. Annetut vakuudet**

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut				
Kiinnitykset	1	1	0	1
Pantit	5 978	4 133	45	5 839
Muut	256	421	-39	600
Annetut vakuudet yhteensä	6 234	4 554	37	6 440

Liite 24. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	30.6.2010	30.6.2009	Muutos, %	31.12.2009
Takaukset	1 362	1 446	-6	1 391
Takuuvastuut	1 690	1 663	2	1 548
Pantit	1	1	0	1
Luottolupaukset	9 089	8 303	9	8 789
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	144	115	26	131
Muut	875	582	50	785
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	13 161	12 109	9	12 644

Liite 25. Johdannaisopimukset

Milj. e	30.6.2010					
	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	47 342	50 756	18 660	116 758	1 646	1 631
Valuuttajohdannaiset	13 856	2 139	517	16 512	558	390
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	112	932	24	1 068	88	0
Luottojohdannaiset	30	157	-	187	4	0
Muut johdannaiset	3 864	264	-	4 128	7	20
Johdannaiset yhteensä	65 205	54 247	19 202	138 653	2 302	2 041

Milj. e	30.6.2009					
	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 v	1–5 v	Yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	26 488	44 929	10 248	81 665	1 235	1 201
Valuuttajohdannaiset	12 718	1 714	660	15 093	161	419
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	160	702	31	893	39	0
Luottojohdannaiset	108	167	-	275	3	13
Muut johdannaiset	3 982	131	-	4 113	1	26
Johdannaiset yhteensä	43 456	47 643	10 939	102 038	1 440	1 659

Liite 26. Liiketapahtumat lähipiiriin kanssa

OP-Pohjola-ryhmän lähipiiri muodostuu OP-Pohjola-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, hallintohenkilöistä ja muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP-Pohjola-ryhmän hallintohenkilöihin luetaan OP-Pohjola-ryhmän pääjohtaja (OPK:n johtokunnan puheenjohtaja), OP-Keskus osk:n toimitusjohtaja, johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Hallintohenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa hallintohenkilöllä tai hallintohenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2009 jälkeen.

Osavuositarkastus 1.1.–30.6.2010 on laadittu IAS 34 (Osavuositarkastukset) mukaisesti siten kuin EU on sen hyväksynyt.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on kuvattu vuoden 2009 tilinpäätöksessä. Lisäksi OP-Pohjola-ryhmässä on katsauskaudella sovellettu tulevien korkorahavirtojen suojausta. Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Pohjola Pankki Oyj julkaisee oman osavuositarkastuksensa.

Osavuositarkastus yhdeksältä kuukaudelta julkistetaan 3.11.2010.

OP-Pohjola-ryhmän tuloksen esittelee lehdistötilaisuudessa medialle pääjohtaja Reijo Karhinen 4.8.2010 klo 12.00 OP-Keskuksessa osoitteessa Teollisuuskatu 1 b, Vallila, Helsinki.

Helsingissä 4. päivänä elokuuta 2010

OP-Keskus osk
Johtokunta

LISÄTIEDOT

Pääjohtaja Reijo Karhinen, puh. 010 252 4500
Toimitusjohtaja Tony Vepsäläinen, puh. 010 252 4020
Talousjohtaja Harri Luhtala, puh. 010 252 2433
Viestintäjohtaja Carina Geber-Teir, puh. 010 252 8394

JAKELU

NASDAQ OMX Helsinki Oy
LSE London Stock Exchange
Keskeiset tiedotusvälineet
op.fi ja pohjola.fi